

2011 årsredovisning

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Årsredovisning 2011

Innehåll

Riksåklagaren har ordet	7
Året i korthet	8
Myndighetens organisation.....	10
Från brottanmälan till lagföring och domstolsförhandling.....	11
Myndighetens interna styrning och kontroll	12
Resultatredovisning	16
Brottsutredning och processföring.....	17
Rättsutveckling och rättslig styrning	47
Kompetensförsörjning	52
Finansiell redovisning	60
Årsredovisningens undertecknande	73

Myndighetens interna styrning och kontroll **12**

Resultatredovisning **16**

Kompetensförsörjning **52**

Finansiell redovisning **60**

Riksåklagaren har ordet

Åklagarmyndigheten redovisar fortsatta goda resultat och en god måluppfyllelse för år 2011. Den genomsnittliga tiden för att hantera ärenden har kortats ytterligare och andelen ännu inte avgjorda ärenden har minskat till att omfatta endast 2,7 procent av samtliga inkomna ärenden under året. Av svaren från 2011 års arbetsmiljöenkät framgår att medarbetarna till stor del är nöjda med sin arbetssituation. Detta är mycket glädjande och även viktigt för den långsiktiga kompetensförsörjningen. Vidare har sjukfrånvaron fortsatt att minska från en redan låg nivå. Det är också väldigt positivt att vi har kunnat öka andelen anställda med utländsk bakgrund.

Under 2012 kommer vi att fortsätta prioritera utvecklingsinsatser bland annat inom områdena brott mot barn, sexualbrott och våld i nära relationer, grov organiserad brottslighet och förverkanden av brottsvinster.

Verksamheten måste ständigt utvecklas för att möta samhällets högt ställda och rättmätiga krav på hög kvalitet i brottsutredningarna. Under 2011 har beslut fattats om flera förändringar i verksamheten för att möta dessa krav. Ett exempel är beslutet om riktlinjer för en mer enhetlig och effektiv hantering av mängdbrottsärendena. I samma syfte införs på försök en koncentration av hanteringen av bötesärendena till två orter i landet, Östersund och Karlskrona. Dessutom ska en majoritet av mängdbrottsärendena i Stockholms län hanteras av Västerorts åklagarkammare, istället för som idag av alla fem allmänna kammare i länet.

En väl fungerande intern rättslig tillsyn är avgörande för att kunna säkerställa hög kvalitet och enhetligheten i rättstillämpningen. Därför kommer en särskild tillsynsavdelning inrättas. Tillsammans med de tre utvecklingscentrumen ska avdelningen svara för att tillsyn genomförs på ett strukturerat sätt och att resultatet av tillsynen kommer verksamheten tillgodo i form av nya riktlinjer och metodstöd.

Ett område som utvecklats snabbt under 2011 är det elektroniska informationsutbytet i rättskedjan, både i förhållande till polisen och till domstolarna. Polisen har driftsatt det så kallade PUST-systemet som bidragit till snabbare genomströmning av enklare ärenden. Åklagarmyndigheten har driftsatt ett system för elektroniska stämningsansökningar, vilket är en förutsättning för att kunna gå över till ett elektroniskt informationsutbyte med domstolarna under 2012. Båda systemen kommer, när de är färdigutvecklade, att ge bättre beslutsunderlag och skapa mer utrymme för prioriterad verksamhet.

År 2011 har i hög grad präglats av flera medialt uppmärksammade ärenden. Åklagarmyndigheten har under året förstärkt resurserna för mediekontakter och flera projekt har startat i syfte att utveckla mediearbetet ytterligare. Ambitionen är att myndigheten ska bidra till en rättvisande och begriplig bild av verksamheten, samtidigt som vi givetvis ska stå öppna för mediernas granskning.

Åklagarmyndighetens förtroende byggs långsiktigt genom korrekta beslut i den dagliga verksamheten, effektiva arbetsformer och ett professionellt bemötande. Jag anser att Åklagarmyndighetens medarbetare på ett mycket bra sätt bidrar till att säkerställa detta. Sammantaget bedömer jag att det finns mycket goda förutsättningar för en fortsatt positiv utveckling av verksamheten under 2012.

Anders Perklev

Året i korthet

Januari

1/1 Brottsbalken ändras för att bättre skydda barn under 18 år som förekommer i pornografiska bilder.

Februari

16/2 Förtroendet för åklagare är fortsatt högt, enligt den årliga Nationella trygghetsundersökningen från Brå. Undersökningen omfattar 20 000 intervjuer med svenskar i åldern 16 till 79 år och mäter bland annat förtroendet för rättsväsendet och rättsväsendets aktörer.

Mars

22/3 Justitieminister Beatrice Ask besöker Åklagarmyndigheten för att få information om handläggning av ungdomsbrott. Brott av och mot ungdomar är ett av myndighetens särskilt prioriterade områden.

April

8/4 Stockholms tingsrätt dömer en man för grovt folkrättsbrott som begåtts i Bosnien-Hercegovina 1992. Utredningen tog fyra år, rättegången nästan sex månader och åklagarens slutplädning tre dagar. Domen omfattar 245 sidor.

20/4 Två arbetsgrupper lägger fram rapporter om en försöksverksamhet för förändrad mängdbrottsshantering inom myndigheten. Förändringen innebär dels att handläggningen av hela landets bötesbrott koncentreras till två åklagarkammare, dels att mängdbrotten i Stockholmsområdet samlas till en åklagarkammare. Försöksverksamheten startar under 2012.

Maj

4/5 Riksåklagaren beslutar att inrätta en operativ samordningsgrupp för handläggning av assistansbedrägerier, bland annat i syfte att på nationell nivå samverka med Rikskriminalpolisen och andra myndigheter.

16/5 Riksåklagaren och rikspolischefen föreslår regeringen att lagen om unga lagöverträdare (LUL) ändras, så att polisen i betydligt större utsträckning än tidigare ska leda förundersökningar om ungdomsbrott.

24/5 Den statliga utredningen *En samlad ekobrottsshantering?* föreslår att all ekobrottsshantering i landet ska handläggas av Ekobrottsmyndigheten (EBM) och att därmed Åklagarmyndighetens ekobrotts-handläggning bör föras över till EBM.

Juni

16/6 Högsta domstolen meddelar den första av totalt fyra domar under året som avser narkotika och som sammantaget innebär en mer differentierad syn på hur allvarligt olika typer av narkotikabrott ska bedömas. Flera överklagade men ännu inte avgjorda mål innebär att rättsutvecklingen kommer att fortsätta även under 2012.

Juli

5/7 Göta hovrätt dömer en man och en hustru för mord i ett ärende där tidigare deras son dömts för mordet. Den dömde mannen begärde resning. Riksåklagaren motsatte sig inte resning och ansökte också om resning till nackdel för hans föräldrar, vilket Högsta domstolen (HD) beviljade. Det är

första gången HD beviljat resning till nackdel för frikända personer och således första gången som tidigare frikända personer dömts i en ny rättegång.

10/7 En ny lagstiftning träder i kraft som innebär en egen straffskala för de mindre allvarliga nedskräpningsbrotten, så kallade nedskräpningsförseelser. Därmed öppnas möjligheter för polisen att utfärda ordningsböter på plats för dessa förseelser.

Augusti

4/8 Sundsvalls tingsrätt meddelar dom i ett uppmärksammat dopningsmål. 57 personer fälls, bland annat för grovt dopningsbrott och grov smuggling. 13 personer frikänns. Därmed avslutas den största rättegång som hittills hållits i Sverige.

September

6/9 En man åtalas i Stockholm, misstänkt för grovt folkrättsbrott under kriget på Balkan på 1990-talet. Han döms i januari 2012 till livstids fängelse.

29/9 Regeringen föreslår att särregleringen slopas om att åklagare ska vara förundersökningsledare i alla ungdomsmål, vilket är i enlighet med riksåklagarens och rikspolischefens skrivelse från den 16 maj 2011.

Oktober

10/10 Rättspromemorian *Påföljd för mord – en sammanställning av domar meddelade efter den 1 juli 2009* publiceras. En av slutsatserna är att ändringen av straffskalan i mordparagrafen, som innebär att det längsta tidsbestämda straffet för mord är 18 år istället för som tidigare 10 år, verkar ha fått avsedd effekt.

14/10 Åklagarmyndigheten lämnar remissvar på rapporten *En samlad ekobrottsbekämpning?* Myndigheten är positiv till förslaget i utredningen att tilldela Ekobrottsmyndigheten ett nationellt ansvar för ekobrottsbekämpningen, men pekar också på att det skulle kräva mer strukturerad samordning.

21/10 Friande dom i Solna tingsrätt i ett uppmärksammat mål där en narkosläkare hade åtalats för dråp alternativt försök till dråp på ett spädbarn med svåra hjärnskador på Astrid Lindgrens barnsjukhus. Domen överklagas inte.

November

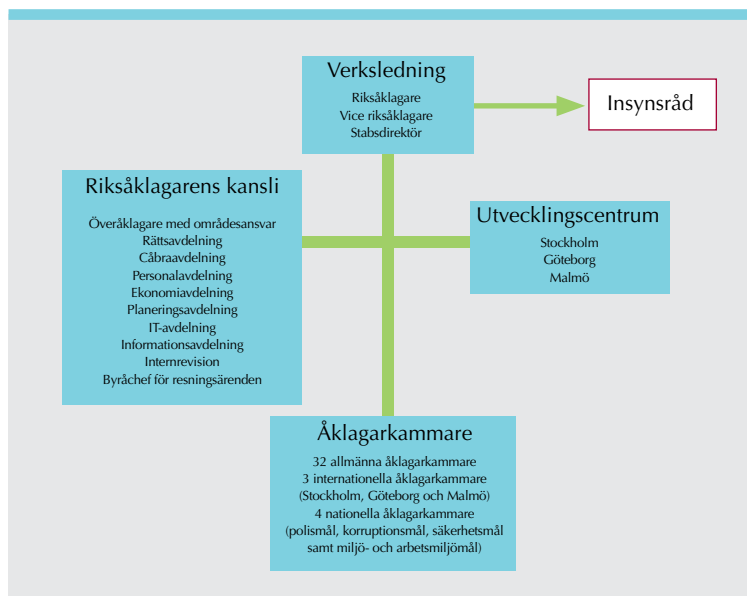
16/11 17 personer åtalas misstänkta för flera grova brott som mord, människorov, grov utpressning och vapenbrott. Alla 17 har enligt åklagarna kopplingar till ett kriminellt nätverk som etablerat sig i Södertälje. Rättegången den 22 november och beräknas vara avslutad i maj 2012.

29/11 En ny version av åklagarnas ärendehanteringssystem lanseras. Den nya versionen innebär ett första steg mot en alltigenom elektronisk hantering av ärenden genom hela rättskedjan.

December

15/12 Åklagarmyndigheten lämnar en rapport till regeringen om en höjd ambitionsnivå för den rättsliga tillsynen. I rapporten slår riksåklagaren fast att den tematiska tillsynen ska öka påtagligt jämfört med tidigare.

Myndighetens organisation

Åklagarväsendet består av Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten. Riksåklagaren är landets högsta åklagare och har ansvaret för och ledningen av åklagarväsendet. Riksåklagaren är också chef för Åklagarmyndigheten.

Åklagarmyndigheten består av **39 åklagarkammare** som svarar för den operativa åklagarverksamheten, **tre utvecklingscentrum** samt **riksåklagarens kansli**.

Det finns 32 allmänna kammare. De flesta av dessa har ett geografiskt ansvarsområde motsvarande ett län. Tre internationella åklagarkammare handlägger bland annat ärenden om allvarlig, organiserad och/eller gränsöverskridande brottslighet. Därutöver finns fyra nationella åklagarenheter som handlägger polismål, korruptionsmål, säkerhetsmål respektive ärenden om miljö- och arbetsmiljöbrott.

De tre utvecklingscentrumen är lokaliserade till Stockholm, Malmö och Göteborg. Varje centrum leds av en överåklagare och har ett nationellt och funktionellt ansvarsområde. Inom ansvarsområdet svarar utvecklingscentrumet för främst rättslig tillsyn och kontroll, rättslig utveckling, metodut-

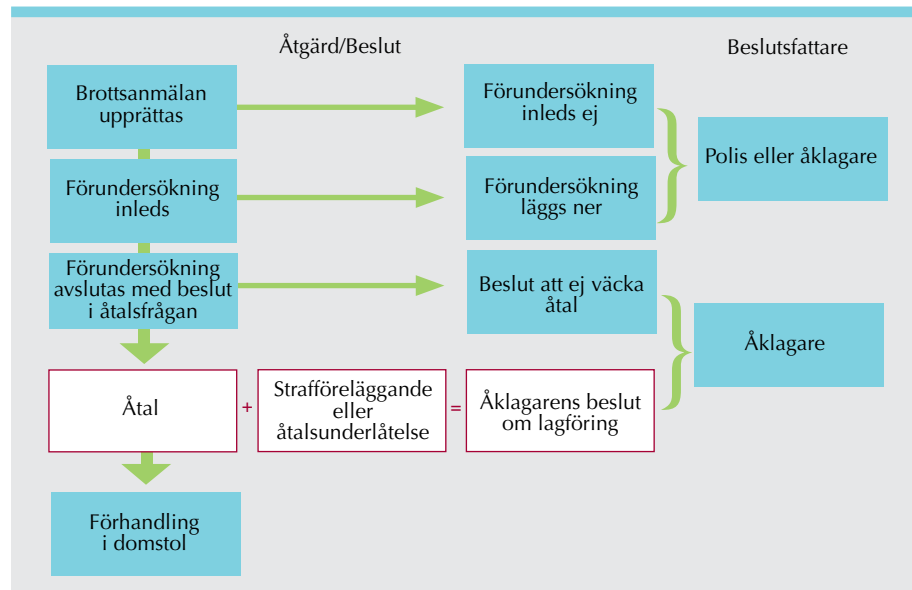
veckling, kunskapsuppbyggnad, information samt samverkan med andra myndigheter.

Vid riksåklagarens kansli finns sju avdelningar med olika huvudkontorsfunktioner samt ansvar för verksamheten i Högsta domstolen. Dessutom finns en funktion med fyra överåklagare som ansvarar för styrning och ledning av åklagarkamrarnas verksamhet. Vid kansliet finns också internrevisionen samt en byråchef som direkt under riksåklagaren handlägger resningsärenden.

Vid Åklagarmyndigheten finns ett insynsråd. Ledamöterna utses av regeringen. Insynsrådets uppgift är att utöva insyn och ge myndighetschefen råd. Rådet har inga beslutsbefogenheter. Ärenden om åklagaruppgiften eller tillsynsfrågor i enskilda fall behandlas inte i insynsrådet.

Ärenden om ekonomisk brottslighet inom Stockholms, Gotlands, Blekinge, Skåne, Hallands och Västra Götalands län handläggs vid Ekobrottsmyndigheten. Övriga ekobrott handläggs vid sex av Åklagarmyndighetens allmänna kammare. Ekobrottsmyndigheten lämnar en egen årsredovisning.

Från brottanmälan till lagföring och domstolsförhandling

Detta är en översiktlig beskrivning av processen från brottanmälan fram till åklagarbeslut och förhandling i domstol. Verksamhetsstatistiken i årsredovisningen utgår från de olika åklagarbeslut som framgår av bilden ovan.

Åklagarmyndigheten är en länk i kedjan polis, åklagare, domstol och kriminalvård. Åklagarens huvuduppgifter är att leda brottsutredningar, besluta i åtalsfrågan och föra talan i domstol. I dessa funktioner är åklagaren självständig och fattar beslut på eget ansvar.

En brottsutredning äger rum inom ramen för en förundersökning. En förundersökning ska inledas så snart det finns anledning anta att ett brott som hör under allmänt åtal har förövats. Mindre allvarlig brottslighet utreds av polisen som därefter överlämnar utredningen till åklagaren för beslut i åtalsfrågan. I utredningar om mer allvarliga brott utförs det operativa utredningsarbetet av polisen med åklagaren som förundersökningsledare. När förundersökningen är klar, ska åklagaren ta ställning till om åtal ska väckas. Om åklagaren på objektiva grunder bedömer att det finns tillräckliga bevis för

att den misstänkte har begått brottet är huvudregeln att åklagaren är skyldig att väcka åtal.

Åklagaren väcker åtal genom att ge in en stämningsansökan till domstolen. Genom den beskrivning av brottet med tid och plats som stämningsansökan ska innehålla bestämmer åklagaren ramarna för rättegången inför domstolen. Under rättegången är åklagaren den misstänktes motpart. Det ligger på åklagaren att fullt ut bevisa den misstänktes skuld.

Alla brott leder inte till rättegång vid en domstol. Är det ett mindre allvarligt brott som kan bestraffas med böter eller villkorlig dom och som den misstänkte har erkänt, kan ärendet avgöras på ett förenklat sätt genom att åklagaren utfärdar ett straffreläggande.

Åklagaren kan under vissa omständigheter meddela åtalsunderlåtelse vilket innebär att brottet visserligen utreds, men att det varken blir åtal, rättegång eller dom. Däremot antecknas brottet i belastningsregistret. En förutsättning för att ge åtalsunderlåtelse är att det står klart att ett brott har begåtts, oftast därför att den misstänkte har erkänt brottet.

Myndighetens interna styrning och kontroll

Åklagarmyndighetens uppdrag är att bidra till att brottsligheten ska minska och människors trygghet ska öka genom att se till att de personer som begått brott lagförs. Myndighetens arbete ska bedrivas med högt ställda krav på kvalitet och effektivitet. I verksamheten ska rättskedjeperspektivet beaktas. Åklagarmyndigheten ska säkerställa att den egna verksamheten präglas av enhetlighet i verksamhetsresultaten. Vidare ska Åklagarmyndigheten verka för att rättstillämpningen är lagenlig, följdriktig och enhetlig.

Myndighetens planering för 2011 utgick från fem långsiktiga och övergripande mål:

- *Kvaliteten i handläggningen av brottmålsärenden ska vara hög och jämn över riket*
- *Kostnadseffektiviteten ska vara hög*
- *Vi bidrar till rättsutvecklingen och en enhetlig rättstillämpning*
- *Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare*
- *Vi ska ha högt förtroende i omvärlden*

Vidare har myndigheten haft ett antal prioriterade områden som angavs i verksamhetsplanen. Dessa är ungdomsbrott, mängdbrott, brott mot barn, sexualbrott och våld i nära relation.

Verksamhet, ekonomi och personalläge följs upp månadsvis och en fördjupad uppföljning av hela verksamhetsplanen görs tertialvis. Vid behov beslutar riksåklagaren då om ändringar av och tillägg till planen. De senaste årens arbete med intern styrning och kontroll har givit tydliga resultat. De effekter som noterades redan i rapporten (ÅM-A 2010/1012) till regeringen 2010 kvarstår och har förstärkts. Ledningens beslutsunderlag har förbättrats, när det gäller både verksamhet och ekonomi. Den löpande uppföljning som etablerats månads- och tertialvis utgör ett bra underlag för att fatta beslut om resursanvändning och prioriteringar och möjliggör en flexibel resursanvändning i kammarverksamheten.

Riskhantering

I början av året fastslog riksåklagaren en övergripande riskanalys för Åklagarmyndighetens verksamhet, inklusive åtgärder och ansvar för att hantera de identifierade riskerna. Samtidigt beslutades om riktlinjer som anger hur riskhanteringen ska genomföras och hur ansvarsfördelningen inom hela myndigheten ser ut. Utifrån dessa har även kammarverksamheten arbetat med riskanalyser under året.

Riskhanteringen har följts upp som en integrerad del i tertialuppföljningarna och riskvärderingarna har setts över. De erfarenheter som gjorts under året beaktades när riskanalysen i slutet av året uppdaterades i samband med planeringen inför 2012. Till exempel noterade myndigheten i årsredovisningen för 2010 en risk för svagheter i registreringar i ärendehanteringssystemet Cåbra. Denna risk har omvärderats och sannolikheten för generella och omfattande brister bedöms inte längre vara hög.

De brister i implementeringen av de obligatoriska momenten i processen för intern styrning och kontroll samt styrningen av upphandlingsverksamheten som rapporterades förra året har i huvudsak åtgärdats. Det pågår ett fortsatt arbete på dessa områden, men bristerna är på en sådan nivå att myndigheten kan bedömas ha en betryggande intern styrning och kontroll.

Utvecklingsinsatser

Utöver det ovan beskrivna löpande arbetet har ett antal insatser genomförts för att förbättra den interna styrningen. Roller och ansvar för verksamheten och dess styrning definieras främst av arbetsordningen, vilken reviderades inför 2011 för att bland annat tydliggöra modellen för styrning och ledning. En översyn av organisation och styrning av IT-verksamheten har genomförts. Styrningen av specialkamarområdet har utvecklats, med en målstyrningsmodell anpassad till kamrarnas specifika verksamhet. Under året har myndigheten arbetat med att ta fram ett nytt systemstöd för verksamhetsstatistik. Myndigheten

pekade i 2010 års årsredovisning på svagheter i den del av resultatredovisningen som beror av tidredovisningen. Ett utvecklingsarbete för att ta fram en ny modell för tidredovisning har därefter genomförts. Modellen kommer att omfatta fler verksamhetsområden och samtlig personal inom myndigheten ska tidredovisa. Utöver det utvecklingsarbete som nämns ovan har tidredovisningsunderlaget uppdaterats under året.

Av de åtgärder som genomförts för att förbättra enhetligheten i myndighetens verksamhet och regeltillämpning kan följande nämnas:

- Riktlinjer och strategier har tagits fram för särskilda brottsområden.
- Nationella och regionala forum för erfarenhetsutbyte och praxisdiskussioner har inrättats.
- En chefsutbildning om ansvaret för ledning och styrning har tagits fram och genomförts i en första omgång.

Beslut har vidare fattats om en försöksverksamhet för att koncentrera bötesärenden. Koncentrationen underlättar en enhetlig hantering av en ärendetyp som inte är direkt beroende av geografisk närhet till övriga myndigheter i rättsväsendet. En annan beslutad försöksverksamhet innebär att alla mängdbrottsärenden inom Stockholms län ska hanteras vid en och samma åklagarkammare.

Riksåklagaren har också fattat ett inriktningsbeslut om att förstärka tillsynen genom att inrätta en fristående tillsynsfunktion vid riksåklagarens kansli. Den får ansvar för samordning av myndighetens samlade rättsliga tillsyn och en utvecklad tematisk tillsyn samt handläggningen av tillsynsärenden på den högsta nivån inom myndigheten, se vidare avsnittet om *tillsynsverksamheten*.

FOTOGRAF MATTIAS AHLM

Åklagarmyndighetens ledningsgrupp: överåklagare Mats Åhlund, chefscontroller Ulf Ållebrand, överåklagare Nils Rekke, vice riksåklagare Kerstin Skarp, stabsdirektör Bertil Metzger, överåklagare Lennart Guné, personaldirektör Peter Brodd, ekonomidirektör Gunilla Bruun, riksåklagare Anders Perklev, informationsdirektör Karin Rosander, IT-direktör Anders Thoursie, överåklagare Björn Blomqvist, överåklagare Eva Lundström.

Resultatredovisning

Brottsutredning och processföring

Våra mål är att kvaliteten i handläggningen av brottmålsärenden ska vara hög och jämn över riket, vara kostnadseffektiv samt att förtroendet för oss i omvärlden ska vara högt.

Måluppfyllelse

Åklagarmyndighetens samlade bedömning är att målen har uppnåtts med hänsyn till verksamhetens totala utveckling.

Bedömningen grundar sig på att kvaliteten i handläggningen av brottmålsärenden har fortsatt att utvecklas.

Lagföringsandelen på aggregerad nivå ligger på en godtagbar nivå, genomströmningstiderna fortsätter att minska och färre ärenden ligger i åklagarbalansen. Enhetligheten mellan åklagarkamrarnas lagföring har haft en viss positiv utveckling. Myndigheten har arbetat med att utveckla både arbetsformer och stöd till verksamheten för att säkerställa ett ändamålsenligt utnyttjande av resurserna. Den Nationella trygghetsundersökningen pekar på att förtroendet för myndigheten är relativt högt.

Fortsatt arbete med att förbättra kvaliteten och effektiviteten

Åklagarmyndigheten har fortsatt sitt arbete med att förbättra kvaliteten och effektiviteten i verksamheten genom att ett antal åtgärder och aktiviteter har vidtagits, se redovisning nedan och i avsnitt *Prioriterade områden*. Åtgärderna bedöms ge flera goda resultat både för kvaliteten i handläggningen av brottmålsärenden och för en effektivare brottsutredning och processföring.

För att utveckla ledningen och styrningen av verksamheten sker regelbunden uppföljning av resultatutvecklingen för bland annat lagföring, genomströmningstider och balanser. Vid verksamhets- och resultatuppföljning uppmärksammas framgångsrika tillvägagångssätt och sprids vidare inom myndigheten. Vid tillfälliga arbetsanhopningar i delar av verksamheten har ärenden eller personal flyttats mellan kammare.

Myndigheten har vidtagit åtgärder för att förbättra samverkan med till exempel polisen, Sveriges Domstolar, Tullverket och socialtjänsten. Bland annat deltar myndigheten i ökad utsträckning i polisens nationella ledningsgrupper och i myndighetsövergripande samverkansorgan mot grov organiserad brottslighet (bland annat Operativa rådet).

Under året har myndigheten ökat erfarenhetsutbytet mellan kamrarna genom att anordna fördjupade diskussioner om praxis inom vissa områden, erfarenhetsseminarium och nätverksmöten. Kunskapsspridning förväntas bidra till ökad kvalitet i brottsutredningsverksamheten och processföringen samt bidrar till en mer enhetlig handläggning och rättstillämpning.

Ärendehanteringssystemet Cåbra har utvecklats så att systemet nu kan ta emot elektronisk information från polisens utredningsstöd PUST. Dessutom har ett första steg mot en elektronisk stämningsansökan tagits. Detta har lett till mindre registreringsarbete, bättre åtkomst till olika uppgifter och större effektivitet i samarbetet med polisen, vilket ger kortare genomströmningstider. Under en treårsperiod har genomströmningstiderna inom brottskategorin mängdbrott minskat med åtta dagar (från 27 till 19 dagar) med en bibehållen hög lagföring.

Myndigheten har fortsatt att implementera strategin för ungdomsbrott som beslutades under 2010. Antalet åklagare som endast arbetar med ungdomsmål har ökat. Arbetsrutinerna har utvecklats genom bland annat ökat administrativt stöd till ungdomsåklagarna. Detta har lett till en ännu effektivare handläggning. Under en treårsperiod har genomströmningstiderna minskat med 24 dagar (från 108 till 84 dagar) samtidigt som lagföringen legat runt 56 procent.

Fortsatt hög lagföring och minskade genomströmningstider

Lagföringsandelen, sammantagen för samtliga brottskategorier, har legat på en stabil nivå under den senaste treårsperioden. Myndigheten gör bedömningen att lagföringsandelen på aggregerad nivå ligger på en godtagbar nivå även om andelen

misstänkta personer som lagförts minskat med en procentenhet till 58 procent under en treårsperiod. Dock har andelen brottsmisstankar som avslutats och lett till lagföring ökat med två procentenheter till 58 procent jämfört med 2010. Den största ökningen har skett i lagföringen av narkotika- och ekobrott.

De totala genomströmningstiderna har fortsatt att minska under en treårsperiod, när det gäller tiden från inkommen anmälan till beslut med 16 dagar (från 126 till 110 dagar) och från inkommet beslutsunderlag till beslut av åklagare med nio dagar (från 33 till 24 dagar). Den minskade tiden från anmälan till beslut har skett i alla ärendetyper förutom i narkotika- och ekobrott. När det gäller tiden från beslutsunderlag till åklagarbeslut har en ökning endast skett för ekobrott.

Inom de prioriterade områdena ungdomsbrott, mängdbrott och våld i nära relation ligger lagföringsandelen på en relativt stabil nivå under en treårsperiod. Däremot har lagföringsandelen minskat för brott mot barn och för sexualbrott med tre procentenheter under en treårsperiod (jämfört med 2010 steg lagföringsandelen i sexualbrott med en procentenhet). Genomströmningstiderna har fortsatt att minska under treårsperioden, främst i ungdomsbrott (24 dagar), brott mot barn (14 dagar) och mängdbrott (åtta dagar). Genomströmningstiden för sexualbrott har ökat med en dag under en treårsperiod (jämfört med 2010 minskades den med fem dagar). För våld i nära relation har en minskning skett med en dag jämfört med 2010.

Minskade ärendebalanser

Myndigheten har fortsatt att arbeta av ärenden vilket har lett till att åklagarbalansen, det vill säga ärenden där förundersökningen är redovisad till åklagare men där åklagaren ännu inte har fattat något beslut i åtalsfrågan, har minskat under en treårsperiod från 4,2 procent till 2,7 procent av antalet inkomna ärenden under året. Inom de prioriterade områdena har den främsta minskningen skett i sexualbrott och brott mot barn.

Utveckling av enhetligheten

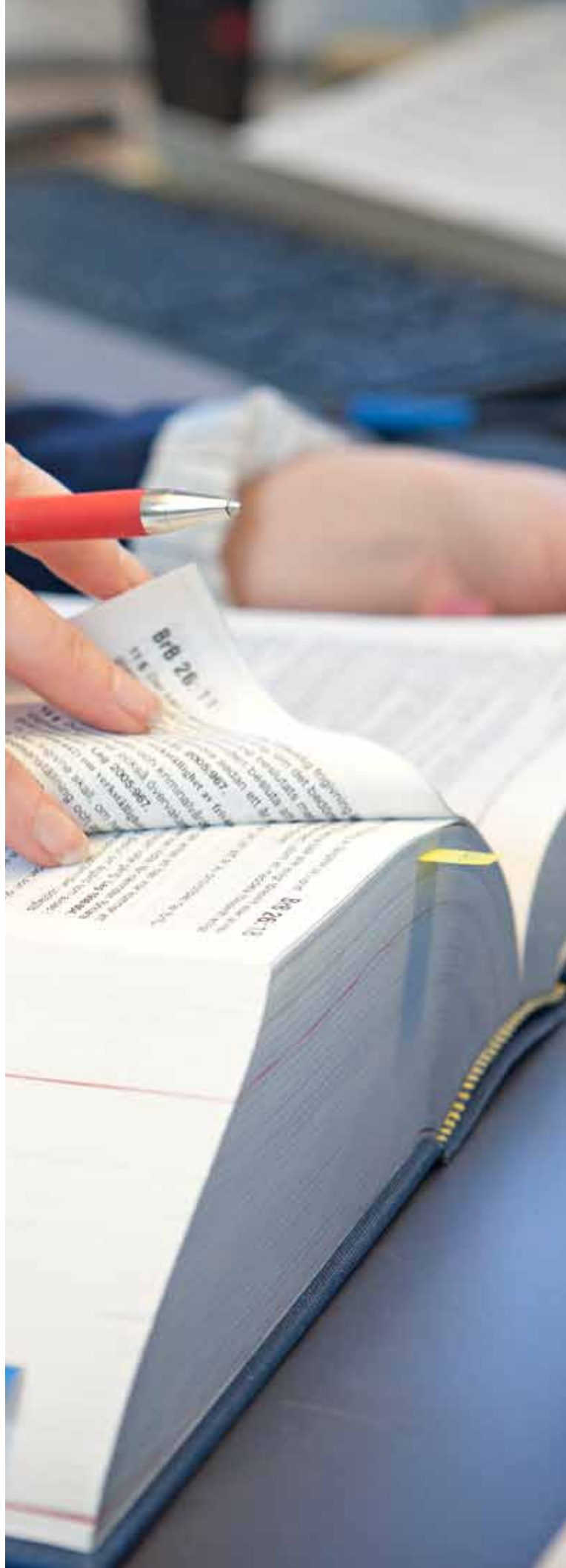
Enhetligheten mellan åklagarkamrarnas lagföring och genomströmningstider har haft en viss positiv utveckling. När det gäller andelen lagförda misstänkta personer har skillnaden mellan kamrarna blivit mindre under den senaste treårsperioden. Den är relativt oförändrad för andelen lagförda brottsmisstankar samt för tiden mellan inkommet beslutsunderlag till beslut. Däremot har skillnaderna mellan kamrarna ökat för genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut.

Flera faktorer påverkar åklagarkamrarnas resultatutveckling:

- Enstaka ärenden med många brottsmisstankar kan påverka hela årets resultat.
- Avarbetning av äldre ärenden kan ge en negativ påverkan på lagföringen, eftersom bevisläget vanligtvis försämras över tid. Avarbetning påverkar också genomströmningstiderna temporärt.
- Genomströmningstider och lagföring påverkas av ärendesammansättningen. Avgörande för genomströmningstiderna är även samarbetet med polisens utredningsverksamhet och övriga utredande myndigheter som Tullverket och Skatteverket.

Förtroende

Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är en årligen återkommande undersökning som genomförs av Brå, där 20 000 svenskar bjuds in att svara på frågor som bland annat rör utsatthet för brott, trygghet och förtroende för rättsväsendet. I undersökningen som avser 2010 uppgav 51 procent att de har stort eller ganska stort förtroende för åklagare, vilket är samma resultat som för 2009. Medborgarnas förtroende för rättsväsendet har ökat sedan den första mätningen år 2006. Då uppgav 43 procent att de hade stort eller ganska stort förtroende för åklagare. Motsvarande siffror för rättsväsendet som helhet var 61 procent år 2010 och 54 procent år 2006. Resultatet av 2011 års mätning presenteras under första kvartalet 2012.

Tabell 1 är en sammanfattande återrapportering av handläggning av brottsmisstankar och misstänkta generellt, unga lagöverträdare, grov organiserad brottslighet samt brottsutbytesfrågor.

TABELL 1 Åklagarmyndighetens återrapporteringskrav 2009–2011

Handläggning av brottsmisstankar	2009	2010	2011
Antal brottsmisstankar som har lett till lagföring	295 271	293 615	297 025
Andel brottsmisstankar som har lett till lagföring	57%	56%	58%
Antal misstänkta personer som har lagförts	142 623	140 320	136 273
Andel misstänkta personer som har lagförts	59%	58%	58%
Genomströmningstid (dagar) från inkommen anmälan till beslut	126	121	110
Genomströmningstid (dagar) från inkommet beslutsunderlag till beslut av åklagare	33	29	24
Antal beslut i åtalsfrågan där åtal väckts	203 281	208 692	213 143
Andel beslut i åtalsfrågan där åtal väckts	61%	63%	64%
Antal beslut i åtalsfrågan där åtalsunderlåtelse meddelats	37 045	34 003	33 601
Andel beslut i åtalsfrågan där åtalsunderlåtelse meddelats	11%	10%	10%
Antal beslut i åtalsfrågan där strafföreläggande utfärdats	54 945	50 920	50 281
Andel beslut i åtalsfrågan där strafföreläggande utfärdats	17%	15%	15%
Antal beslut där åtal inte väckts på grund av att brott inte kan styrkas	27 664	26 161	25 253
Andel beslut där åtal inte väckts på grund av att brott inte kan styrkas	8%	8%	8%
Antal beslut där åtal inte väckts på grund av andra skäl	8 968	9 010	8 371
Andel beslut där åtal inte väckts på grund av andra skäl	3%	3%	3%
Antal beslut att inte inleda en förundersökning	18 333	18 835	18 315
Andel beslut att inte inleda en förundersökning	4%	4%	4%
Antal beslut att lägga ned en förundersökning	164 483	172 206	164 440
Andel beslut att lägga ned en förundersökning	32%	33%	32%
Genomströmningstider avseende unga lagöverträdare			
Lagstadgade beslutsfrister avseende unga lagöverträdare	-	52%	77%
Grov organiserad brottslighet*			
Andel av myndighetens resurser som använts för att bekämpa grov organiserad brottslighet	-	-	9%
Myndighetens kostnader för att bekämpa grov organiserad brottslighet (mnkr)	-	-	96
Brottsutbytesfrågor*			
Antal tillgångsutredningar	-	-	427
Antal framställda kvarstadsyrkanden	-	-	125
Antal yrkanden om förverkanden	-	-	183
Belopp i yrkanden om förverkanden (mnkr)	-	-	105
*Nytt återrapporteringskrav för 2011. Uppgifter för 2009 och 2010 finns inte tillgängligt.			

Principer för resultatredovisningen

På grund av felaktig kategorisering av brottsmisstankar från 2009 överensstämmer inte beslutsfördelningen med tidigare årsredovisningar. En delmängd av alla förundersökningsbegränsningar har under 2009-2011 redovisats som åtalsunderlåtelse. Det gäller förundersökningsbegränsningar som beslutats med hänvisning till att fortsatt utredning annars skulle ha lett till åtalsunderlåtelse grundat på slutredovisade förundersökningar. Detta har rättats för de tre åren i 2011 års årsredovisning så att jämförbarheten över tid upprätthålls. Rättningen påverkar lagföringsmåtten samt statistiken över ej inledda respektive nedlagda förundersökningar. Lagföringen är därför lägre än tidigare redovisats och antalet ej inledda respektive nedlagda förundersökningar har ökat.

När en brottsmisstanke kommer in till en åklagarkammare och sedan flyttas över till en annan kammare räknas den som inkommen vid båda kamrarna. När en brottsmisstanke flyttas till en annan åklagarkammare eller skickas åter till polisen räknas den som avslutad. Vid nästa beslutstillfälle räknas brottsmisstanken på nytt som avslutad. Detta leder till dubbelregistrering av antalet avslutade brottsmisstankar i de fall överflyttningen och det avslutande beslutet äger rum under olika år.

I tabeller och diagram har standardregler för avrundning tillämpats, vilket innebär att summan av procentandelar inte alltid är 100 procent.

Redovisningen har följande indelning:

- Våldsbrott
- Narkotikabrott
- Ekonomiskt brottslighet
- Miljöbrottslighet
- Bötesbrott (brott med enbart böter i straffskalan)
- Övriga brott med fängelse i straffskalan

Som princip vid klassificering av ärenden gäller att den brottsmisstanke som bedöms ta längst tid att handlägga ska styra valet av ärendetyp.

I redovisningen används omväxlande uppgifter som gäller ärenden, misstänkta personer och brottsmisstankar. Ett ärende kan omfatta en eller flera misstänkta personer som var och en misstänks för ett eller flera brott. Vilket av begreppen ärende, misstänkt person eller brottsmisstanke som används beror på hur regeringen formulerat återrapporteringskraven samt på vilka uppgifter som enligt Åklagarmyndighetens bedömning beskriver verksamhetsresultaten på ett adekvat sätt.

Inkomna och avslutade ärenden och brottsmisstankar

Inflödet av ärenden är beroende av vad polisen och andra myndigheter levererar. Detta påverkar i sin tur antalet avslutade ärenden.

Av **tabell 2** framgår samtliga inkomna och avslutade ärenden och brottsmisstankar de senaste tre åren. Även ärenden som avser annat än ansvar för brott ingår, till exempel begäran om besöksförbud, yttrande om rättspsykiatrisk vård samt internationella ärenden. Dessa utgjorde under 2011 två procent av alla inkomna ärenden.

Antalet inkomna ärenden har ökat med 1 300 (knappt en procent). Antalet inkomna brottsmisstankar har ökat med 11 200 (drygt två procent) under året.

Antalet avslutade ärenden har ökat med 2 400 (en procent) medan antalet avslutade brottsmisstankar har ökat med 1 400 (mindre än en procent) mellan 2010 och 2011.

TABELL 2 Antalet inkomna respektive avslutade ärenden och brottsmisstankar 2009–2011

	2009	2010*	2011
Inkomna ärenden	211 430	208 852	210 113
Avslutade ärenden	224 005	219 417	221 800
Inkomna brottsmisstankar	624 387	619 993	631 173
Avslutade brottsmisstankar	629 760	632 013	633 411

*Uppgifterna som avser inkomna och avslutade ärenden har justerats på grund av dubbelredovisning. I årsredovisningen för 2010 redovisades 209 074 inkomna ärenden och 219 628 avslutade ärenden.

DIAGRAM 1 Antalet inkomna ärenden 2009–2011, per ärendetyp

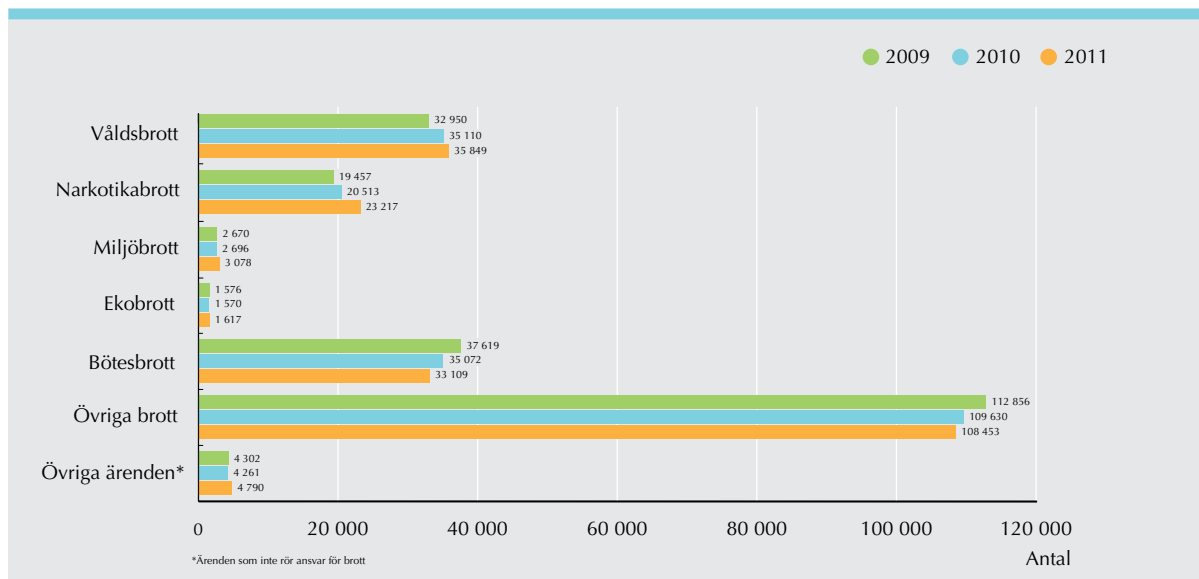
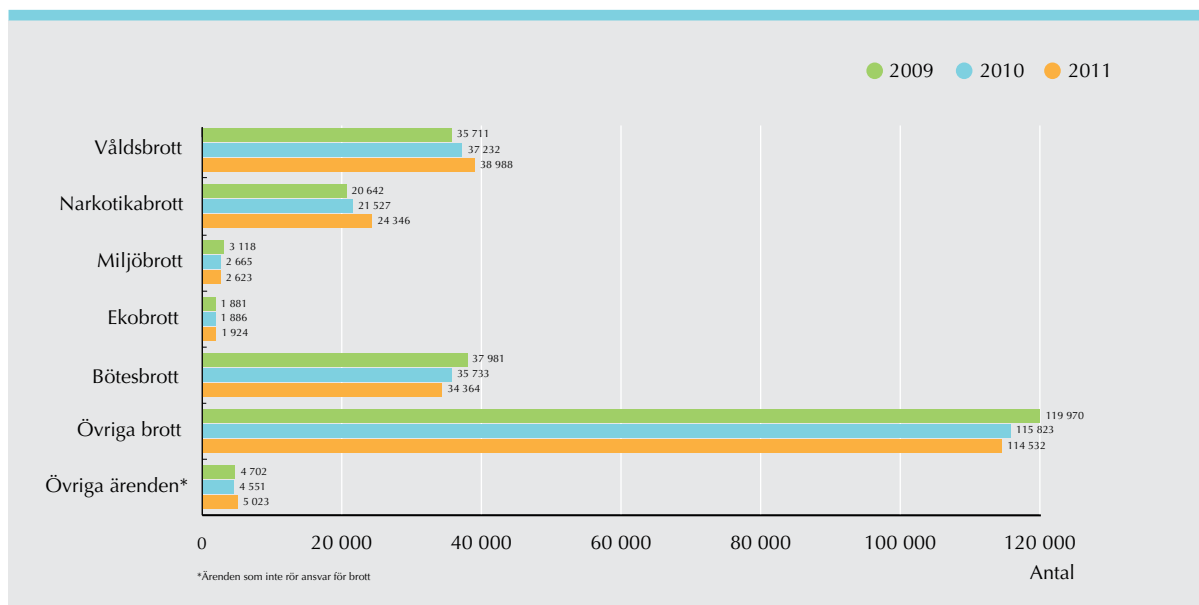

DIAGRAM 2 Antalet avslutande ärenden 2009–2011, per ärendetyp

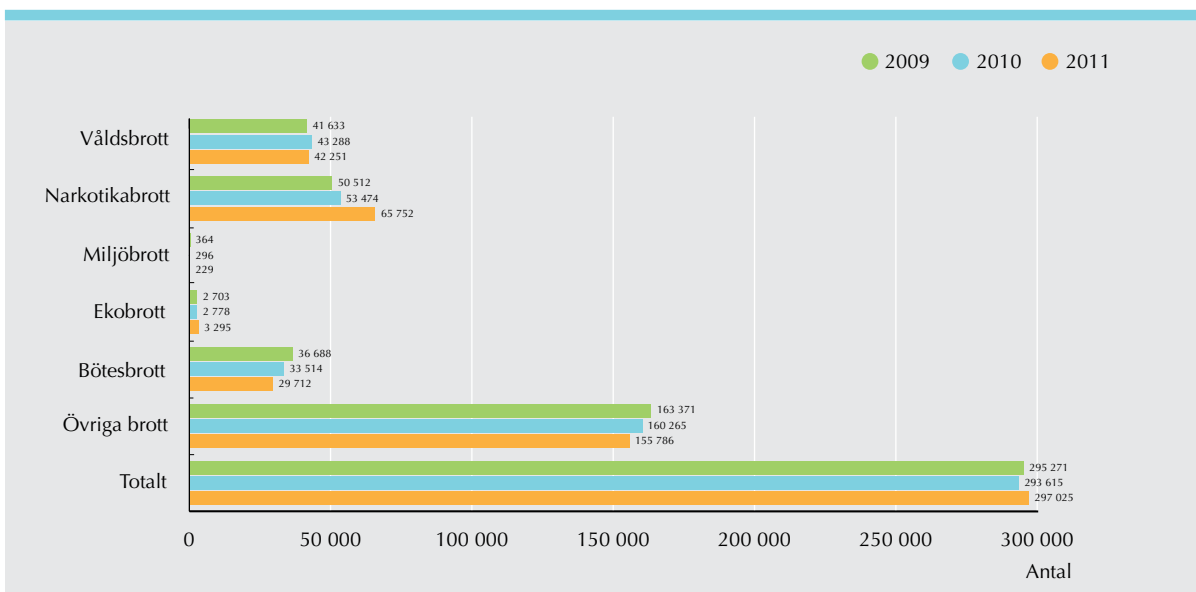
Av **diagram 1** framgår antalet inkomna ärenden uppdelat på ärendetyp. Det är framför allt narkotikabrotten som ökat.

Av **diagram 2** framgår antalet avslutade ärenden uppdelat på ärendetyp. Ökningen av antalet avslutade ärenden utgörs i första hand av narkotikabrott. I bötesbrott har antalet avslutade ärenden minskat. Utvecklingen är en konsekvens av inflödet av ärenden.

Lagföring

Resultatutveckling

Andelen brottsmisstankar som lett till lagföring har ökat från 56 procent till 58 procent jämfört med 2010. Ökningen har framför allt skett för narkotikabrott och ekobrott. Andelen misstänkta personer som lagförts ligger på en oförändrad nivå, 58 procent, jämfört med 2010. Att

DIAGRAM 3 Antalet brottsmisstankar som har lett till lagföring 2009–2011, per ärendetyp

DIAGRAM 4 Andelen brottsmisstankar som lett till lagföring 2009–2011, per ärendetyp

andelen lagförda personer i ekobrott har minskat samtidigt som andelen lagförda ekobrottsmisstankar har ökat har sin förklaring i enstaka större ärenden med många brottsmisstankar per misstänkt person.

Av **diagram 3** framgår *antalet* brottsmisstankar som lett till lagföring uppdelat på ärendetyp. Totalt sett har antalet lagföringsbeslut ökat med 3 400 brottsmisstankar (en procent) jämfört med 2010.

Antalet åtalsbeslut har fortsatt öka, medan antalet straffrelägganden och åtalsunderlåtelse har fortsatt minska, se tabell 3.

Av **diagram 4** framgår *andelen* brottsmisstankar som lett till lagföring uppdelat på ärendetyp. Andelen brottsmisstankar som avslutats med lagföring har ökat med två procentenheter jämfört med 2010. Ökningen kan hänföras till ärendetyperna narkotikabrott, ekobrott och övriga

Lagföring

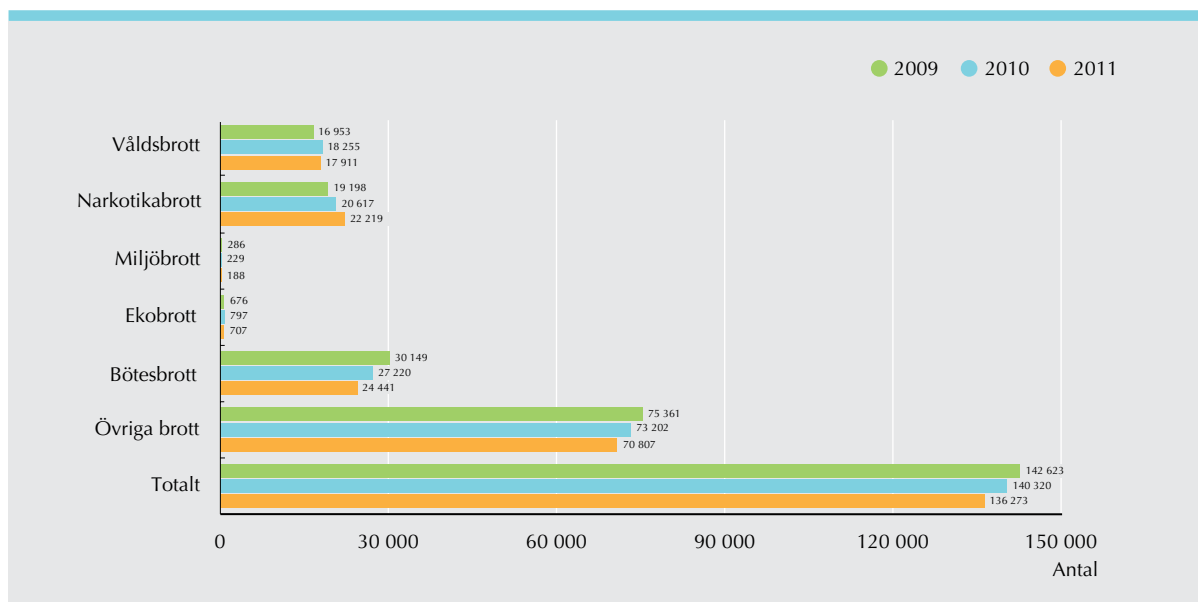
I begreppet lagföring ingår åklagarens beslut om åtal och strafföreläggande, men också beslut om åtalsunderlåtelse, det vill säga att brottsutredningen avslutas utan någon påföljd. Myndigheten har flera mått för att följa resultatutvecklingen för lagföring; antal och andel misstänkta personer som lagförts samt antal och andel brottsmisstankar som avslutats med lagföring. Andelen lagförda brottsmisstankar beräknas genom att dividera antalet brottsmisstankar för vilka lagföringsbeslut fattats med det totala antalet brottsmisstankar där beslut om lagföring eller avskrivning fattats. Andelen lagförda misstänkta personer beräknas genom att dividera antalet personer för vilka lagföringsbeslut fattats med det totala antalet misstänkta personer där beslut om lagföring eller avskrivning fattats. Vid beräkningen av lagföringsandelar exkluderas de brottsmisstankar/personer som endast omfattas av beslut av administrativ karaktär, till exempel överflyttning mellan åklagarkammare eller överförande av förundersökningen till polisen.

brott. För narkotikabrott påverkas resultatet av en stor dopningshärva med 11 000 brottsmisstankar och även för ekobrott påverkas statistiken av ett fåtal ärenden med många brottsmisstankar.

Lagföringen av miljöbrott har under de senaste åren till allt större del kommit att utgöras av företagsbot eller strafföreläggande med företagsbot. Lagföring genom företagsbot har endast registrerats under 2010 och 2011 och ingår därför inte i underlaget till diagram 3. Antalet beslut om företagsbot uppgick under 2011 till 269, vilket gav en total lagföringsandel på 17 procent. Under 2010 fattades 352 beslut om företagsbot, vilket gav en total lagföringsandel på 21 procent.

Vid 20 av de 32 allmänna åklagarkammarna var lagföringsandelen oförändrad eller högre jämfört med 2010. Variationen i lagföringsandelar mellan de allmänna kammarna var 44 till 75 procent. Vid tre kammare har det förekommit ett fåtal ärenden med många brottsmisstankar som påverkat lagföringen, därav den stora variationen mellan de allmänna kammarna. Om man exkluderar dessa ärenden blir variationen 52 till 70 procent. Under 2010 var variationen 50 till 69 procent.

DIAGRAM 5 Antalet misstänkta personer som lagförts 2009–2011, per ärendetyp

Av **diagram 5** framgår *antalet* misstänkta personer som lagförts uppdelat på ärendetyp. Under 2011 minskade antalet lagförda misstänkta personer totalt sett med 4 000 personer (tre procent). Även här gäller för miljöbrotten att det finns lagföringsbeslut i form av företagsbot som inte ingår i diagrammen 5 och 6.

Av **diagram 6** framgår *andelen* misstänkta personer som lagförts uppdelat på ärendetyp. Andelen lagförda misstänkta personer ligger på en oförändrad nivå, 58 procent, jämfört med 2010. En minskning har framför allt skett för bötesbrott.

Vid 21 av de 32 allmänna åklagarkamrarna var lagföringsandelen oförändrad eller högre jämfört med 2010. Variationen i lagföringsandelar mellan de allmänna åklagarkamrarna var 56 till 68 procent. Under 2010 var variationen 55 till 69 procent.

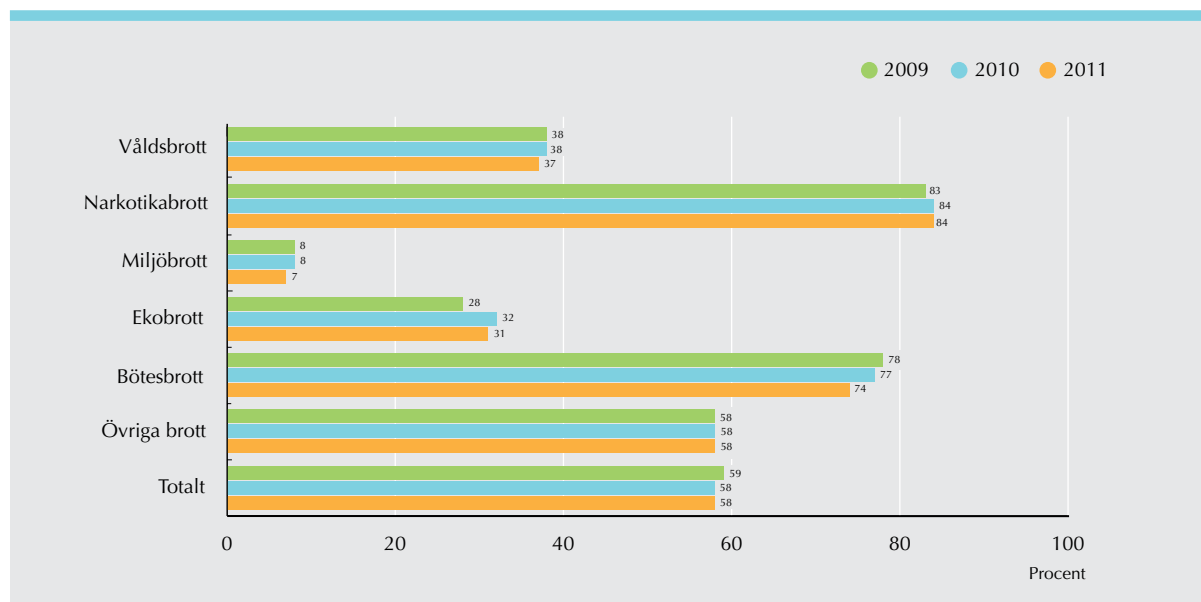
Som framgår av redovisningen varierar lagföringen mellan landets åklagarkammare. Många och samverkande faktorer påverkar kamrarnas lagföring och det är svårt att med säkerhet slå fast vilka som är de främsta orsakerna till varia-

tionen. Myndigheten bedömer dock att följande förhållanden påverkar kamrarnas möjligheter att lagföra inkommande brottsmisstankar.

Brottsmisstankarnas karaktär skiljer sig mellan kamrarna. Vissa brottskategorier, däribland de brott (till exempel enklare narkotikabrott och trafikbrott) som polisen upptäckt genom egeninitierade åtgärder, leder till högre lagföring. Här har också polisens prioriteringar betydelse. Andra brottskategorier, till exempel relationsvåld är normalt svårare att utreda och bevisa och leder därför till lägre lagföring.

Storleken på kamrarnas balanser av äldre men ännu ej avgjorda ärenden kan komma att påverka lagföringsfrekvensen i negativ riktning. Då bevisning ofta är färskvara kan lagföring försvåras och i vissa fall till och med förhindras genom att genomströmningstiderna förlängs och bevisningen därigenom blir äldre. En aktiv avarbetning av äldre mål i balans leder oftast till försämrade lagföringsresultat.

DIAGRAM 6 Andelen misstänkta personer som lagförts 2009–2011, per ärendetyp

Fördelning av beslut i åtalsfrågan

Av **tabell 3** framgår hur åklagarna har beslutat i åtalsfrågan, totalt och per brottstyp. Det totala antalet beslut i åtalsfrågan har ökat med 1 900 beslut sedan 2010, vilket motsvarar en ökning med mindre än en procent.

Antalet beslut att väcka åtal har ökat med två procent jämfört med 2010. *Andelen* åtal av samtliga beslut uppgick till 64 procent, vilket är en ökning med en procentenhet.

Antalet strafförelägganden har minskat med en procent jämfört med 2010. *Andelen* strafförelägganden av alla beslut i åtalsfrågan är oförändrad.

Antalet beslut om åtalsunderlåtelse har minskat med en procent sedan 2010. *Andelen* åtalsunderlåtelser är oförändrad.

Antalet beslut att inte väcka åtal på grund av bevisproblem har minskat med fyra procent jämfört med 2010. *Andelen* beslut att inte väcka åtal på grund av bevisproblem är oförändrad.

Antalet beslut att inte väcka åtal av övriga skäl har minskat med sju procent sedan 2010. *Andelen* beslut att inte väcka åtal av övriga skäl är oförändrad.

Beslut att inte inleda respektive att lägga ned förundersökning

Antalet beslut att inte inleda förundersökning har totalt sett minskat med 500 (tre procent) sedan 2010, vilket framgår av **diagram 7**. Minskningen avser framför allt ekoärenden. Den vanligaste motiveringen att inte inleda förundersökning var

TABELL 3 Fördelning av samtliga beslut i åtalsfrågan 2009–2011, per ärendetyp och typ av beslut

		Lagföring:						Ej åtal:					
		Åtal		Strafföreläggande		Åtalsunderlåtelse		Bevisproblem		Övriga skäl		Summa	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Våldsbrott	2009	38 084	78%	1 172	2%	2 377	5%	5 718	12%	1 259	3%	48 610	100%
	2010	39 624	79%	1 183	2%	2 481	5%	5 831	12%	1 233	2%	50 352	100%
	2011	38 424	78%	1 325	3%	2 502	5%	5 890	12%	1 183	2%	49 324	100%
Narkotika-brott	2009	33 797	62%	8 291	15%	8 424	15%	3 199	6%	1 137	2%	54 848	100%
	2010	35 893	62%	8 996	16%	8 585	15%	2 929	5%	1 177	2%	57 580	100%
	2011	45 834	65%	10 325	15%	9 593	14%	3 135	4%	1 262	2%	70 149	100%
Miljöbrott	2009	206	37%	139	25%	19	3%	53	10%	135	24%	552	100%
	2010	168	37%	123	27%	5	1%	24	5%	136	30%	456	100%
	2011	123	38%	106	33%	0	0%	28	9%	68	21%	325	100%
Ekobrott	2009	2 256	68%	417	13%	30	1%	296	9%	307	9%	3 306	100%
	2010	2 156	65%	584	18%	38	1%	358	11%	192	6%	3 328	100%
	2011	2 557	68%	711	19%	27	1%	314	8%	161	4%	3 770	100%
Bötesbrott	2009	16 503	40%	17 937	44%	2 248	5%	3 486	8%	948	2%	41 122	100%
	2010	17 799	48%	14 219	38%	1 496	4%	2 874	8%	1 019	3%	37 407	100%
	2011	15 155	46%	12 959	39%	1 598	5%	2 397	7%	814	2%	32 923	100%
Övriga brott	2009	112 435	61%	26 989	15%	23 947	13%	14 912	8%	5 182	3%	183 465	100%
	2010	113 052	63%	25 815	14%	21 398	12%	14 145	8%	5 253	3%	179 663	100%
	2011	111 050	64%	24 855	14%	19 881	11%	13 489	8%	4 883	3%	174 158	100%
Totalt	2009	203 281	61%	54 945	17%	37 045	11%	27 664	8%	8 968	3%	331 903	100%
	2010	208 692	63%	50 920	15%	34 003	10%	26 161	8%	9 010	3%	328 786	100%
	2011	213 143	64%	50 281	15%	33 601	10%	25 253	8%	8 371	3%	330 649	100%

under 2011, liksom tidigare år, att det anmälda brottet inte hörde under allmänt åtal.

Andelen beslut att inte inleda förundersökning av det totala antalet beslut är oförändrad jämfört med 2010, vilket framgår av **diagram 8**. Den totala andelen beslut att inte inleda förundersökning är låg, utom i ärendetyperna miljö- och ekobrott. Orsaken

till den höga andelen för miljöbrott och för majoriteten av ekobrotten är att ärenden överlämnas direkt till åklagare utan att först ha inkommit till polisen. Det gör att åklagaren själv måste fatta beslut att inte inleda förundersökning, till skillnad från andra brottstyper där polisen kan fatta beslut om detta. I ekobrott har andelen beslut att inte

DIAGRAM 7 Antalet beslut att inte inleda förundersökning 2009–2011, per ärendetyp

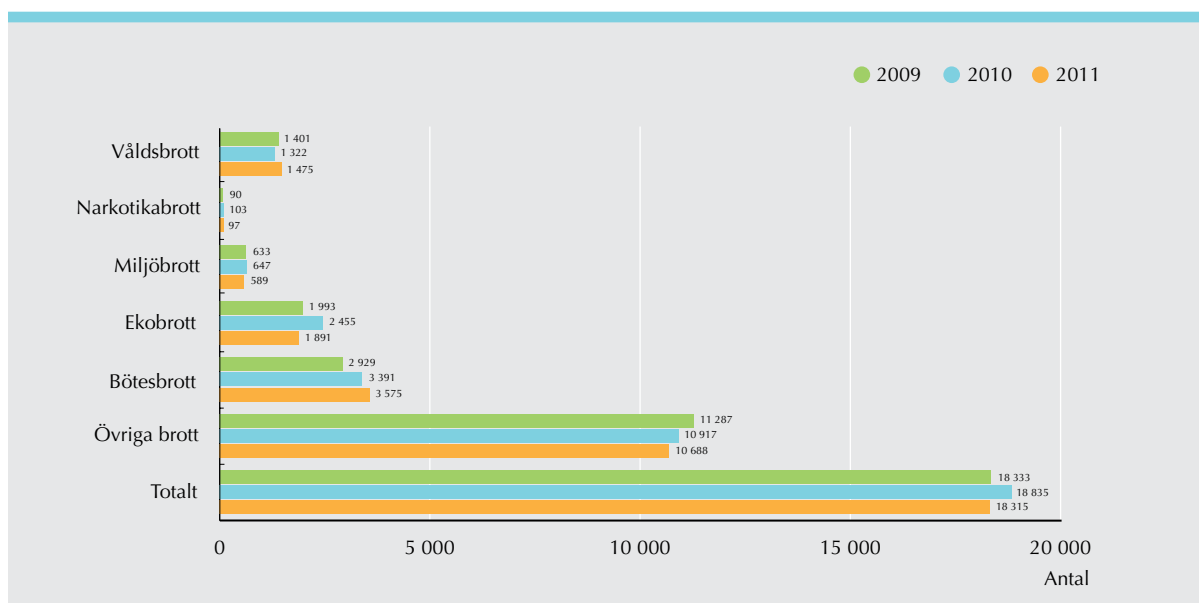

DIAGRAM 8 Andelen beslut att inte inleda förundersökning i förhållande till samtliga avslutande beslut 2009–2011, per ärendetyp (procent)

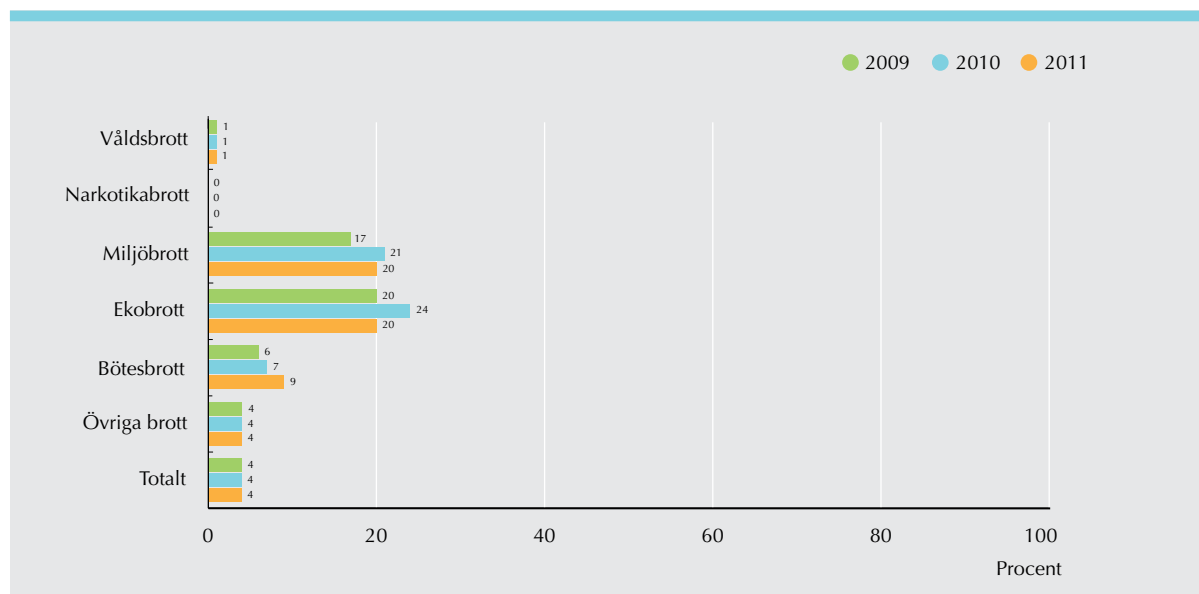

DIAGRAM 9 Antalet beslut att lägga ned förundersökning 2009–2011, per ärendetyp

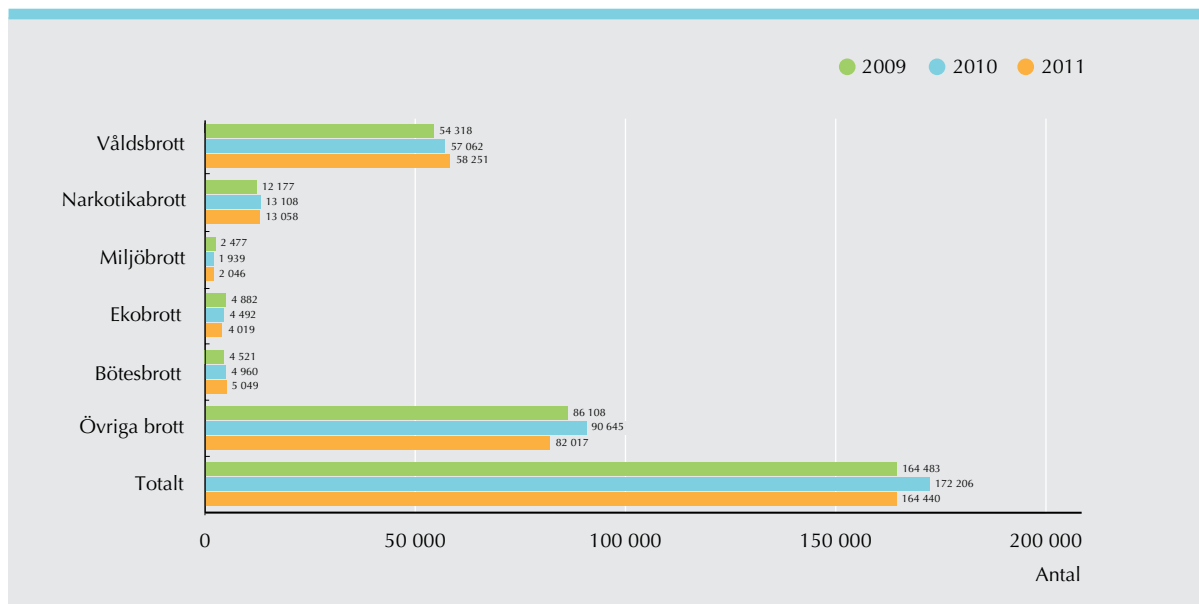
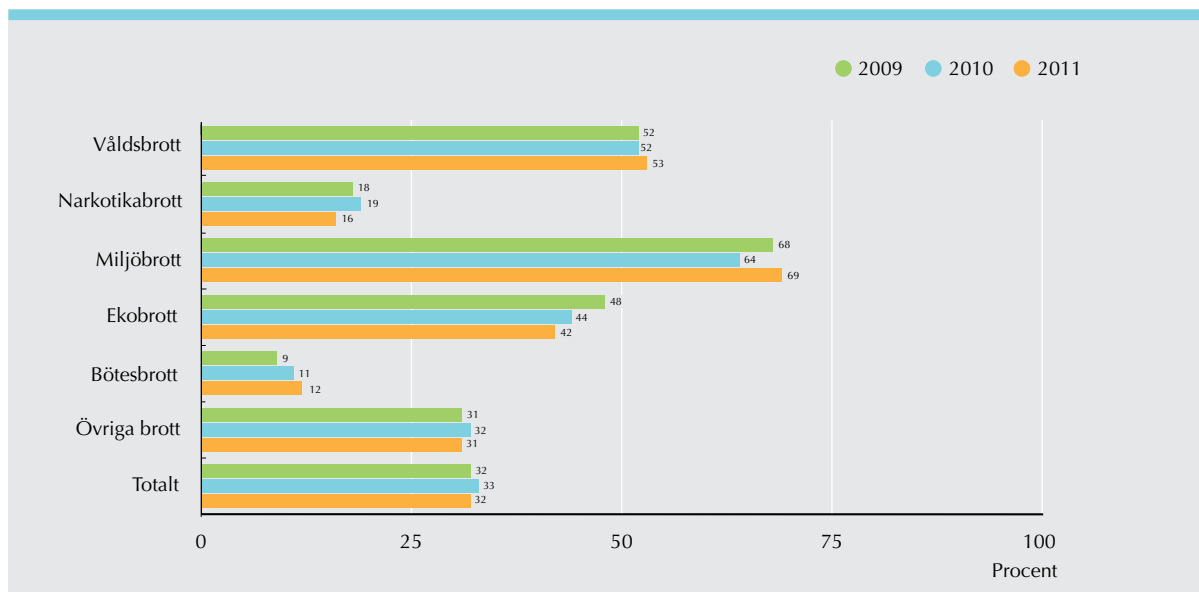

DIAGRAM 10 Andelen beslut att lägga ned förundersökning i förhållande till samtliga avslutande beslut 2009–2011, per ärendetyp (procent)

inleda förundersökning minskat med fyra procentenheter, medan det i miljöärenden har minskat med en procentenhet. I bötesbrott har andelen ökat med två procentenheter. I övriga ärendetyper är andelen beslut att inte inleda förundersökning oförändrad jämfört med 2010.

Antalet beslut att lägga ned förundersökning har minskat med 7 800 beslut (fem procent), vilket

framgår av **diagram 9**. Minskningen har framför allt skett i kategorin övriga brott.

Andelen beslut att lägga ned förundersökning har minskat med en procentenhet jämfört med 2010, vilket framgår av **diagram 10**. Minskningen har skett i narkotikabrott, ekobrott samt övriga brott.

De flesta besluten att lägga ned förundersökning sker med motiveringen bevisproblem, det vill säga

att brott inte kan styrkas. De låga andelarna beslut att lägga ned förundersökning vid narkotika- och bötesbrott beror främst på att förundersökningar av dessa brott ofta är polisledda. I dessa ärendetypen inkommer därmed en hög andel av brottsmisstankar i form av färdiga beslutsprotokoll. I de flesta fall förundersökning läggs ner beslutar polisen själv om detta innan ärendet når åklagare.

Genomströmningstider

Resultatutveckling

Den genomsnittliga tiden från att *anmälan inkommit* till beslut fattats minskade under året med elva dagar till 110 dagar, vilket framgår av **diagram 11**. Minskningen omfattar alla ärendetypen utom narkotika- och ekobrott, där genomströmningstiden ökat. I dessa båda ärendetypen har ett fåtal ärenden med många brottsmisstankar påverkat genomströmningstiderna. Om dessa ärenden exkluderas skulle genomströmningstiden uppgå till 90 dagar i narkotikabrott, 337 dagar i ekobrott och den totala genomströmningstiden skulle uppgå till 106 dagar.

Vid 22 av de 32 allmänna åklagarkamrarna var genomströmningstiden kortare eller oförändrad jämfört med 2010. Genomströmningstiderna från inkommen anmälan till beslut skiljer sig väsentligt mellan de allmänna åklagarkamrarna och varierar mellan 59 och 179 dagar. Orsaken till variationen är delvis att några kammare handlägger ekobrottsärenden som generellt har långa genomströmningstider. Under 2010 var variationen 72 till 174 dagar.

Genomströmningstiden från *inkommet beslutsunderlag* till beslut i åtalsfrågan minskade under året med fem dagar till 24 dagar, vilket framgår av **diagram 12**. Minskningen omfattar alla ärendetypen utom ekobrott. Även här påverkas genom-

Genomströmningstider

Åklagarmyndigheten har två mått för att följa resultatutvecklingen för genomströmningstiderna; tiden från inkommen anmälan till färdigt beslut och tiden från inkommet beslutsunderlag till färdigt beslut. Genomströmningstiden från det att en brottsanmälan kommer in till en åklagarkammare till dess att en åklagare beslutar i ärendet avser endast åklagarledda förundersökningar och inkluderar polisens utredningstid. Genomströmningstiden från det att ett färdigt beslutsunderlag kommer in från polisen till dess att en åklagare beslutar i åtalsfrågan avser däremot samtliga förundersökningar oavsett om polis eller åklagare varit förundersökningsledare.

DIAGRAM 11 Genomströmningstid i dagar (medelvärde) från inkommen anmälan till beslut i åklagarledda förundersökningar 2009–2011, per ärendetyp

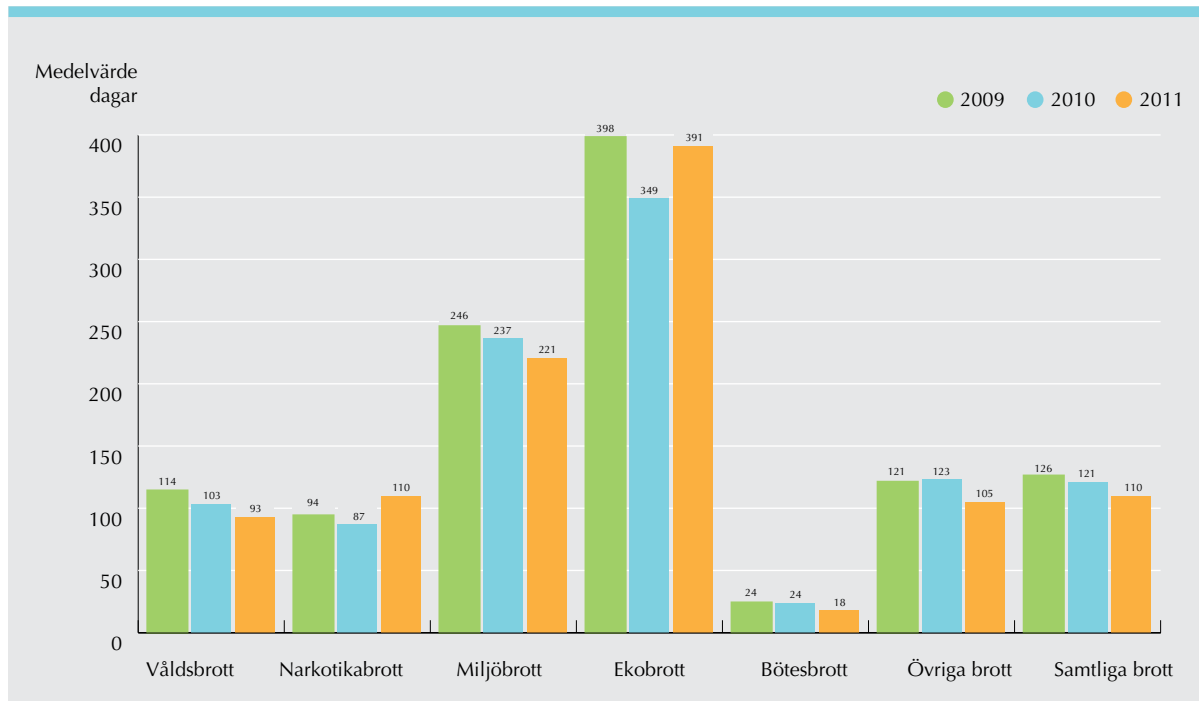
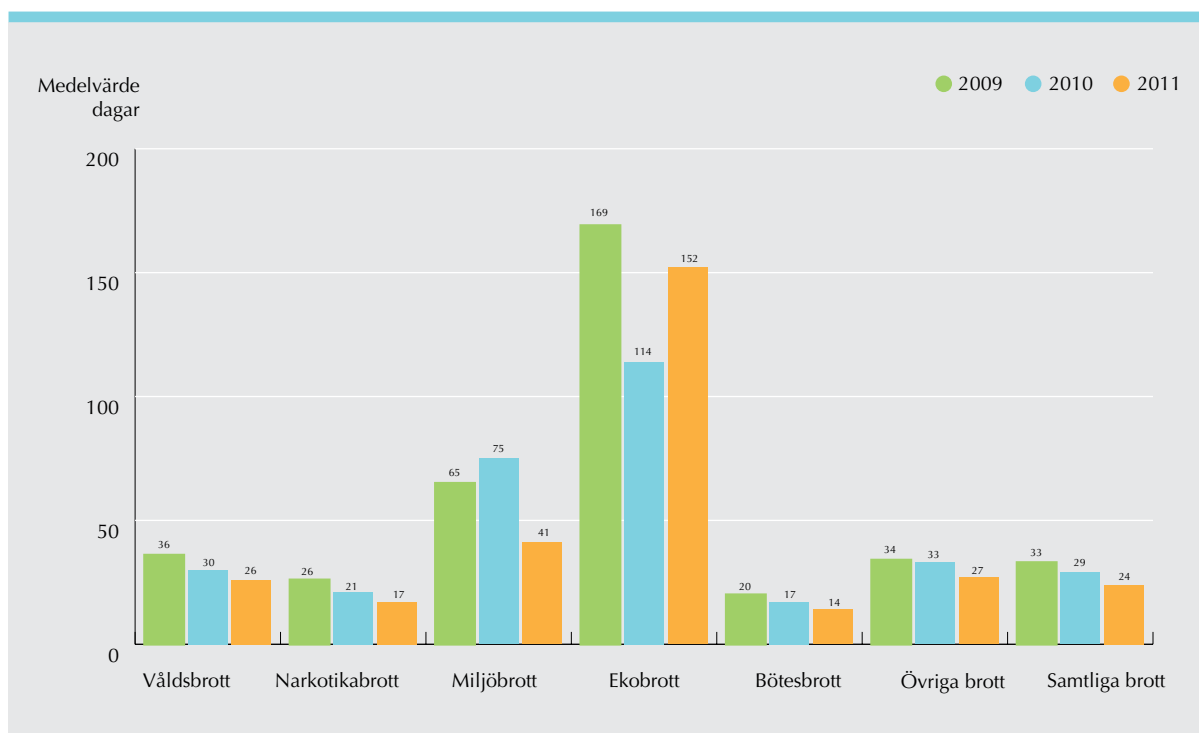

DIAGRAM 12 Genomströmningstid i dagar (medelvärde) från inkommet beslutsunderlag till beslut i åtalsfrågan 2009–2011, per ärendetyp

strömningstiden av ett fåtal ärenden. Om dessa ärenden exkluderas skulle genomströmningstiden uppgå till 93 dagar i ekobrott.

Vid 22 av de 32 allmänna åklagarkamrarna var genomströmningstiden kortare eller oförändrad jämfört med 2010. Genomströmningstiderna från inkommet beslutsunderlag till beslut i åtalsfrågan skiljer sig mellan de allmänna åklagarkamrarna och varierar mellan 9 och 87 dagar. Exklusive de stora ekobrottsärendena skulle variationen vara 9 till 52 dagar. Under 2010 var variationen 11 till 54 dagar.

Många och samverkande faktorer påverkar kamrarnas genomströmningstider, vilket gör det svårt att med säkerhet slå fast vilka som är de främsta orsakerna till variationen. Det finns inte någon ensam förklaring, men myndigheten bedömer att främst följande förhållanden påverkar kamrarnas genomströmningstider.

Kammarledningarnas förmåga att styra och leda verksamheten på ett effektivt sätt påverkar genomströmningstiderna.

Genomströmningstiderna påverkas vidare av vilka brottstyper som inkommer till kamrarna. En större andel enklare ärenden leder till kortare handläggningstider medan komplicerade brott tar längre tid att handlägga. De kammare som handlägger ekoärenden har sålunda generellt sett längre genomströmningstider.

Om balanser väl uppstått kan en därpå följande aktiv avarbetning av dessa äldre brottsmisstankar tillfälligt leda till längre genomströmningstider eftersom den sammanlagda handläggningstiden bestäms först när brottsmisstankarna avslutas.

En väl fungerande samverkan och samordning med polisen och med domstolarna är av betydelse för hur snabbt brottsmisstankarna går genom brottskedjan.

Ärendebalans

Resultatutveckling

Den totala balansen uppgick vid utgången av 2011 till 62 000 ärenden (66 000 ärenden år 2010). Balansen per årsarbetande åklagare vid åklagar-

kamrarna var vid utgången av 2011 totalt 76 ärenden (78 ärenden år 2010).

Av **diagram 13** framgår antalet öppna ärenden uppdelade på polisbalans, åklagarbalans och domstolsbalans, exklusive ärenden som inte rör ansvar för brott. Åklagarbalansen har minskat under året och omfattade vid årets slut 5 600 ärenden. Detta motsvarar 2,7 procent av antalet inkomna ärenden under året (år 2010 var balanskvoten 3,4 procent).

Vid 26 av de 32 allmänna åklagarkamrarna var balanskvoten oförändrad eller lägre jämfört med 2010. Variationen mellan de allmänna åklagarkamrarna låg mellan 1,0 och 6,5 procent. Under 2010 var variationen 2,1 till 7,6 procent.

Ärendebalans

Ärendebalans innebär här ärenden som på något sätt är under handläggning vid Åklagarmyndigheten. När ärenden registreras hos åklagare läggs de till balansen och när de avslutas räknas de bort. Tidigare avslutade ärenden kan öppnas igen för kompletterande handläggning och återförs då till balansen. Ärenden och brottsmisstankar blir i dessa fall avslutade vid mer än ett tillfälle, men räknas som inkomna endast en gång. Detta innebär att förändringen av balanserna inte är detsamma som skillnaden mellan inkomna och avslutade ärenden/brottsmisstankar.

De balanserade ärendena hos åklagare delas in i tre grupper; polisbalans, åklagarbalans och domstolsbalans. I polisbalansen ligger ärenden där åklagaren är förundersökningsledare och förundersökningen ännu inte är avslutad. I åklagarbalansen ligger ärenden där förundersökningen är redovisad till åklagare men åklagare ännu inte har fattat beslut i åtalsfrågan. Domstolsbalansen avser ärenden där åtal har väckts och som finns i domstol i avvaktan på huvudförhandling och lagkraftvunnen dom.

MAJ

FREDAG

1

MAJ

TISDAG

31

MAJ

TORS DAG

25

SEPTEMBER

MÅNDAG

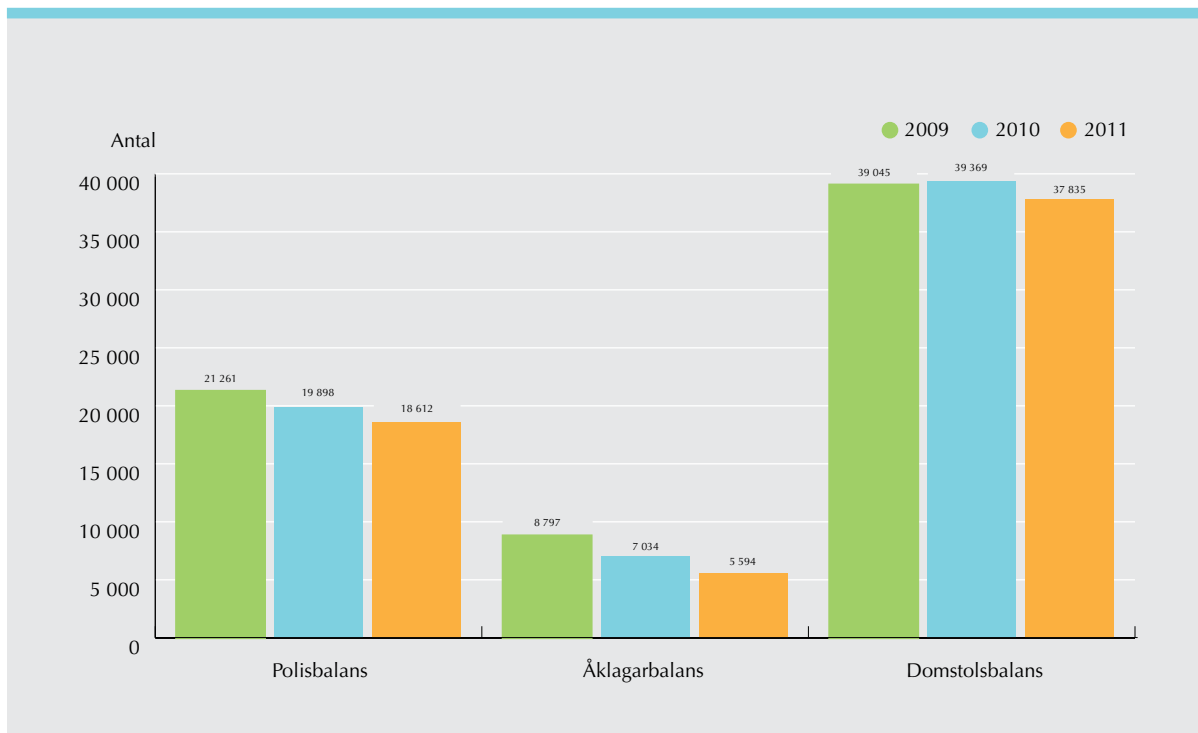
29

SEPTEMBER

TISDAG

30

DIAGRAM 13 Processuppdelade ärendebalanser vid utgången av åren 2009–2011

Åklagarmyndigheten följer också upp åldern på de öppna ärendena. 54 procent av den sammanlagda polis- och åklagarbalansen var vid utgången av 2011 yngre än tre månader och 70 procent yngre än sex månader. 14 procent av ärendena var äldre än ett år. Motsvarande siffror vid utgången av 2010 var 50, 68 respektive 13.

Prioriterade områden

Under året har myndigheten arbetat med ett antal prioriterade områden. Dessa är ungdomsbrott, mängdbrott, brott mot barn, sexualbrott och våld i nära relation. I följande avsnitt redovisas verksamhetsresultat samt åtgärder som vidtagits för att öka kvaliteten och effektiviteten inom de prioriterade områdena.

Ungdomsbrott

Som ungdomsbrott räknas här brott som begåtts av ungdomar som har fyllt 15 men inte 18 år.

Ungdomsbrotten utgör sju procent av alla brottsmisstankar som hanteras inom Åklagarmyndigheten.

Resultatutveckling

Under 2011 inkom 45 500 brottsmisstankar som avsåg ungdomsbrott, vilket är åtta procent färre än under 2010. Minskningen består framför allt av snatterier, misshandel och bötesbrott. Ungefär en fjärdedel av de inkomna brottsmisstankarna avsåg misshandel och narkotikabrott. Övriga brottsmisstankar avsåg bland annat skadegörelse, trafikbrott och olaga hot.

Av de avslutade brottsmisstankarna har 56 procent lett till lagföringsbeslut, vilket är en minskning med en procentenhet jämfört med 2010. Genomströmningstiderna från anmälan till beslut har minskat med elva dagar och balanserna har minskat med tre procent jämfört med 2010.

Lagföringsandelen varierade mellan 44 och 71 procent vid de allmänna åklagarkamrarna, medan

genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut varierade mellan 53 och 140 dagar. Motsvarande siffror för 2010 var 48 till 68 procent respektive 67 till 136 dagar.

En förutsättning för en hög lagföring, för korta genomströmningstider och att fristerna därmed kan hållas i ungdomsärenden är att kamrarna har tillräckliga resurser och tillämpar utvecklade metoder för handläggning av ungdomsärenden. En annan förutsättning är att polisen har tillfört tillräckliga utredningsresurser för att bekämpa ungdomsbrott samt att samverkan med polis och socialtjänst fungerar effektivt.

Lagstadgade beslutsfrister

I en förundersökning mot den som inte har fyllt 18 år och som gäller brott som kan ge fängelse ska beslut i åtalsfrågan fattas senast inom sex veckor från dagen då personen delgavs misstanke om

brott. Tidsfristen får dock överskridas i vissa fall om det är nödvändigt. I de fall där tidsfristerna har överskridits beror detta vanligen på att utredningarnas art eller andra särskilda omständigheter gjort det nödvändigt, att polisen inte slutfört utredningarna i tid, att socialtjänsten inte inkommit med yttranden inom föreskriven tid eller att belastningen på ungdomsåklagarna varit alltför hög.

Under 2011 indikerar ärendehanteringssystemet att den lagstadgade fristen hålls i 77 procent av de ungdomsbrott där bevakningsfrister har registrerats.

Vidtagna åtgärder

År 2010 beslutades om en strategi för ungdomsärenden med syfte att förbättra kvaliteten och effektiviteten inom dessa ärenden. Under 2011 har ett antal åtgärder vidtagits i enlighet med strategin. Antalet åklagare som endast arbetar med

TABELL 4 Ungdomsbrott. Sammanfattande tabell 2009–2011

	2009	2010	2011
Inkomna brottsmisstankar	55 217	49 478	45 483
Avslutade brottsmisstankar*	56 947	52 868	46 373
Brottsmisstankar som lett till lagföring	29 595	27 512	23 879
Andel brottsmisstankar som lett till lagföring*	56%	57%	56%
Brottsmisstankar där beslut ännu inte fattats	12 096	9 089	8 783
varav andel i åklagarbalans	36%	30%	25%
Genomströmningstid (dagar) från anmälan till beslut, medelvärde	108	95	84
Andel lagstadgade beslutsfrister som hållits		52%	77%

* I avslutade brottsmisstankar ingår beslut av administrativ karaktär, t.ex. brottsmisstankar som skickas åter till polisen eller överförs till annan kammare. Vid beräkning av lagföringsandelen exkluderas dessa beslut.

ungdomsärenden har ökat på några kammare, liksom det totala antalet åklagare som handlägger denna typ av ärenden. Arbetsrutinerna har utvecklats, bland annat genom ökat administrativt stöd till ungdomsåklagarna. Det innebär att åklagarna kan lägga mer tid på förundersökningsledning. Ett flertal kammare har vidtagit åtgärder för att förbättra samverkan med polis, socialtjänst och domstol i syfte att bland annat uppnå en mer enhetlig rättstillämpning. Bevakningsrutiner för ungdomsärenden har införts. Under året har även nätverksträffar genomförts för att bland annat utbyta erfarenheter mellan kamrarna.

För att ge kamrarna ytterligare stöd med att genomföra ungdomsstrategin, har myndigheten tagit fram rekommendationer och exempel på hur arbetet med ungdomsbrott kan organiseras samt förslag på arbetsmetoder som bör användas. Rapporten kommer att redovisas i början av 2012.

Myndigheten har också under året genomfört utbildning både för administrativ personal och ungdomsåklagare, med syfte att förbättra kvaliteten i arbetet med unga lagöverträdare och skapa större enhetlighet i ärendehantering.

Mängdbrott

Mängdbrott är brott av enkel beskaffenhet där polisen normalt är förundersökningsledare. De

vanligaste mängdbrotten är trafikbrott, ringa narkotikabrott, brott mot knivlagen och snatteri, men kan också avse misshandel, våld mot tjänsteman, skadegörelse eller enklare bedrägerier.

Mängdbrotten utgör 41 procent av alla brottsmisstankar som hanteras inom Åklagarmyndigheten.

Resultatutveckling

Under 2011 inkom 259 500 brottsmisstankar som avsåg mängdbrott, vilket är sex procent högre än under 2010. Ökningen består framför allt av ringa narkotikabrott.

Av de avslutade brottsmisstankarna har 84 procent lett till lagföringsbeslut vilket är ett oförändrat resultat jämfört med 2010 (se även kommentar i faktarutan Principer för resultatredovisningen). Genomströmningstiderna från inkommet beslutsunderlag till beslut i åtalsfrågan har minskat med fyra dagar och balanserna har ökat med 19 procent jämfört med 2010. Balanshöjningen beror delvis på ett ökat inflöde av brottsmisstankar.

Lagföringsandelen varierade mellan 72 och 90 procent vid de allmänna åklagarkamrarna, medan genomströmningstiden från inkommet beslutsunderlag till beslut varierade mellan 7 och 40 dagar. Vid en kammare har det förekommit ett stort ärende med många brottsmisstankar som

TABELL 5 Mängdbrott. Sammanfattande tabell 2009-2011

	2009	2010	2011
Inkomna brottsmisstankar	249 414	243 876	259 464
Avslutade brottsmisstankar*	252 729	248 505	260 412
Brottsmisstankar som lett till lagföring	176 940	173 056	173 699
Andel brottsmisstankar som lett till lagföring*	84%	84%	84%
Brottsmisstankar där beslut ännu inte fattats	27 653	28 642	34 064
Genomströmningstid (dagar) från inkommet besluts- underlag till beslut, medelvärde	27	23	19

* I avslutade brottsmisstankar ingår beslut av administrativ karaktär, t.ex. brottsmisstankar som skickas åter till polisen eller överförs till annan kammare. Vid beräkning av lagföringsandelen exkluderas dessa beslut.

påverkar lagföringen negativt. Om man exkluderar detta ärende blir variationen 76 till 90 procent. Motsvarande siffror för 2010 var 76 till 90 procent respektive 7 till 42 dagar.

Vidtagna åtgärder

Myndigheten har arbetat fram nya riktlinjer för att effektivisera och göra hanteringen av mängdbrotten mer enhetlig. Beslut har fattats om en försöksverksamhet där hanteringen av alla bötesärenden i hela landet ska koncentreras till två åklagarkammare. Kamrarna ska ha övertagit andra kammars bötesmål senast i november 2012. En annan beslutad försöksverksamhet innebär att alla mängdbrottsärenden inom Stockholms län ska hanteras vid en och samma åklagarkammare och sättas i drift under 2012. Under året har ett antal kammare infört särskilda beredningsorganisationer för mängdbrottshanteringen.

Åklagarmyndigheten har tillsammans med Rikspolisstyrelsen och Domstolsverket redovisat till regeringen gemensamma åtgärder som pågår och som vidtagits för att förbättra hanteringen av mängdbrott i rättskedjan.

Brott mot barn

Begreppet brott mot barn avser här våld, sexualbrott, rån, olaga hot eller ofredande mot personer under 18 år.

Brott mot barn utgör fem procent av alla brottsmisstankar som hanteras inom Åklagarmyndigheten.

Resultatutveckling

Under 2011 inkom 31 500 brottsmisstankar som avsåg brott mot barn, vilket är fem procent högre än under 2010. Ungefär hälften av de inkomna brottsmisstankarna avsåg våldsbrott.

Av de avslutade brottsmisstankarna har 27 procent lett till lagföringsbeslut, vilket är en minskning med en procentenhet jämfört med 2010. Genomströmningstiderna från anmälan till beslut har minskat med 15 dagar och balanserna har minskat med åtta procent jämfört med 2010.

Lagföringsandelen varierade mellan 19 och 43 procent vid de allmänna åklagarkamrarna, medan genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut varierade mellan 62 och 143 dagar. Motsvarande siffror för 2010 var 21 till 42 procent respektive 81 till 136 dagar.

Vålds- och sexualbrott mot barn är brott som ofta är svåra att utreda, vilket kan leda till längre utredningstider. De bevissvårigheter som ofta finns medför att en stor del av brottsmisstankarna läggs ned på grund av bevisproblem. De förhållandevis små volymerna gör statistiska jämförelser mellan kamrarna mindre relevanta, eftersom enstaka ärenden kan få stort genomslag på lagföringen och genomströmningstiden.

TABELL 6 Brott mot barn. Sammanfattande tabell 2009–2011

	2009	2010	2011
Inkomna brottsmisstankar	29 579	30 147	31 522
Avslutade brottsmisstankar*	28 102	30 760	32 467
Brottsmisstankar som lett till lagföring	7 430	7 836	8 038
Andel brottsmisstankar som lett till lagföring*	30%	28%	27%
Brottsmisstankar där beslut ännu inte fattats	8 396	7 960	7 342
varav andel i åklagarbalans	12%	10%	13%
Genomströmningstid (dagar) från anmälan till beslut, medelvärde	104	105	90

* I avslutade brottsmisstankar ingår beslut av administrativ karaktär, t.ex. brottsmisstankar som skickas åter till polisen eller överförs till annan kammare. Vid beräkning av lagföringsandelen exkluderas dessa beslut.

Vidtagna åtgärder

Åklagarmyndigheten har fortsatt sitt arbete med att förbättra kvaliteten och effektiviteten i ärenden om brott mot barn genom bland annat ökat samarbete med polisen, både på strategisk och operativ nivå, med syfte att ta fram bättre arbetsmetoder och att öka kvaliteten i förundersökningarna. Dessutom har myndigheten under året fortsatt arbetet med metodutvecklingsprojektet om arbetet med vålds- och sexualbrott i nära relation och mot barn, se vidare under avsnittet *Sexualbrott och våld i nära relation*. En tillsynsgranskning av enhetligheten i rättstillämpningen vid lagföring av våld mot barn har påbörjats, vilken kommer avslutas under 2012. Under året har även nätverksträffar för relations-specialisterna ägt rum med syfte att bland annat öka enhetligheten i rättstillämpningen och vara ett forum för att diskutera exempelvis metodutvecklingsfrågor. För att ge åklagarna fördjupade kunskaper om våldsbrott och sexuella övergrepp mot barn har två kurser hållits under året.

Sexualbrott och våld i nära relation

Som sexualbrott räknas samtliga brott enligt brottsbalkens 6:e kapitel. Ungefär hälften av brottsmisstankarna avser fullbordad våldtäkt eller försök till våldtäkt. Resten avser sexuellt tvång, utnyttjande, övergrepp och ofredande samt köp av sexuell tjänst

(person över 18 år), köp av sexuell handling (barn under 18 år), utnyttjande av barn för sexuell poseering och kontakt med barn i sexuellt syfte.

Som våld i nära relation räknas misshandel mot personer över 18 år i nära relationer, grov kvinnofridskränkning samt grov fridskränkning mot barn och vuxna.

Sexualbrotten utgör två procent av alla brottsmisstankar som hanteras inom Åklagarmyndigheten. Våld i nära relation utgör tre procent.

Resultatutveckling

Under 2011 inkom 12 000 brottsmisstankar som avsåg sexualbrott, vilket är två procent färre än under 2010.

Av de avslutade brottsmisstankarna har 33 procent lett till lagföringsbeslut, vilket är en ökning med en procentenhet jämfört med 2010. Genomströmningstiden från anmälan till beslut har minskat med fem dagar och balanserna har minskat med 13 procent jämfört med 2010.

Lagföringsandelen varierade mellan 15 och 58 procent vid de allmänna åklagarkamrarna, medan genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut varierade mellan 65 och 229 dagar. Variationen beror delvis på att en kammare har haft flera stora ärenden som avser köp av sexuell tjänst. Exklusive dessa ärenden skulle variationen vara 65 till 137 dagar. Motsvarande siffror för 2010 var 17 till 49 procent respektive 78 till 136 dagar.

Under 2011 inkom 19 900 brottsmisstankar som avsåg våld i nära relation, vilket är sex procent högre än under 2010.

Av de avslutade brottsmisstankarna har 24 procent lett till lagföringsbeslut vilket är ett oförändrat resultat jämfört med 2010. Genomströmningstiden från anmälan till beslut har minskat med en dag och balanserna har minskat marginellt jämfört med 2010.

Lagföringsandelen varierade mellan 15 och 37 procent vid de allmänna åklagarkamrarna, medan genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut varierade mellan 57 och 130 dagar. Motsvarande siffror för 2010 var 17 till 38 procent respektive 57 till 135 dagar.

Sexualbrott och våld i nära relation är brott som ofta är svåra att utreda, vilket kan leda till längre utredningstider. De bevissvårigheter som ofta finns medför att en stor del av brottsmisstankarna läggs ned på grund av bevisproblem. De förhållandevis små volymerna gör statistiska jämförelser mellan kamrarna mindre relevanta, eftersom enstaka ärenden kan få stort genomslag på lagföringen och genomströmningstiden.

Vidtagna åtgärder

Myndigheten har fortsatt sitt arbete med att förbättra kvaliteten och effektiviteten i ärenden om sexualbrott och våld i nära relation.

Sedan tidigare samverkar myndigheten med polisen i ett projekt för metodutveckling av arbetet med vålds- och sexualbrott i nära relation och mot barn. Syftet är att korta handläggningstiderna och höja kvaliteten i bevissäkringen. En preliminär modell för ett snabbare och mer rättssäkrat arbetssätt har tagits fram. Modellen har använts på försök vid två åklagarkammare under 2011. Slutredovisning kommer att ske i början av 2012. Inom myndigheten har antalet åklagare som handlägger denna typ av ärenden ökat. Under året har även nätverksträffar för relationsspecialisterna ägt rum med syfte att bland annat öka enhetligheten i rättstillämpningen och vara ett forum för att diskutera exempelvis metodutvecklingsfrågor. Dessutom har myndigheten tagit fram en ny specialistutbildning om våld i nära relation med syfte att ge fördjupade kunskaper för handläggning av relationsvåldsärenden samt därigenom öka lagföringen för denna typ av ärenden.

Kostnader per brottsgrupp

Myndighetens totala kostnader har fördelats på brottsgrupperna i proportion till utfallet av den tidredovisning som genomfördes under maj 2011. Alla åklagare vid de allmänna åklagarkamrarna redovisade då sin arbetade tid uppdelad på 15 brottsgrupper. Redovisningen avser tidsåtgång per brottsmisstanke inom respektive brottsgrupp.

TABELL 7 Sexualbrott. Sammanfattande tabell 2009–2011

	2009	2010	2011
Inkomna brottsmisstankar	10 984	12 306	12 091
Avslutade brottsmisstankar*	11 146	11 872	12 638
Brottsmisstankar som lett till lagföring	3 566	3 486	3 779
Andelen brottsmisstankar som avslutats med lagföring*	36%	32%	33%
Brottsmisstankar där beslut ännu inte fattats	2 757	3 410	2 968
varav andel i åklagarbalans	12%	14%	11%
Genomströmningstid (dagar) från anmälan till beslut, medelvärde	102	108	103

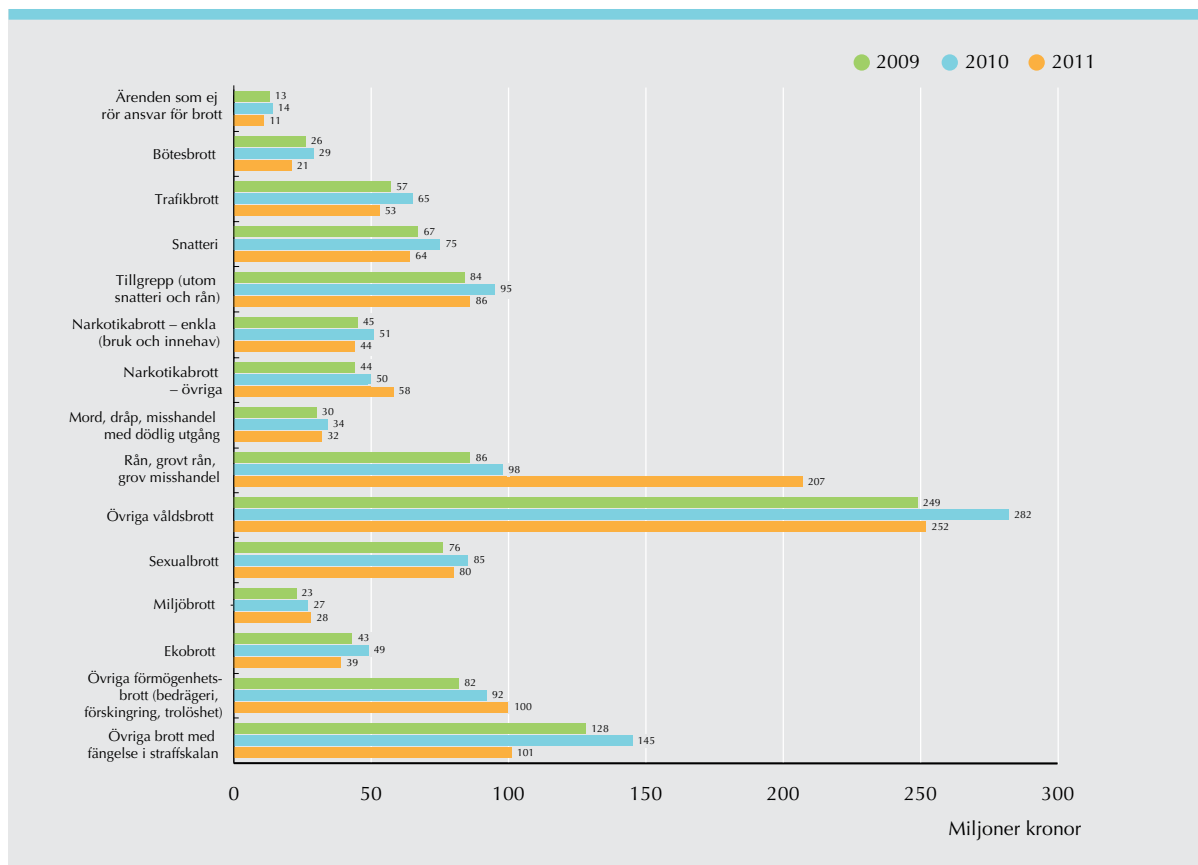
* I avslutade brottsmisstankar ingår beslut av administrativ karaktär, t.ex. brottsmisstankar som skickas åter till polisen eller överförs till annan kammare. Vid beräkning av lagföringsandelen exkluderas dessa beslut.

TABELL 8 Våld i nära relation. Sammanfattande tabell 2010–2011

	2010	2011
Inkomna brottsmisstankar	18 721	19 923
Avslutade brottsmisstankar*	18 684	20 232
Brottsmisstankar som lett till lagföring	4 058	4 319
Andelen brottsmisstankar som avslutats med lagföring*	24%	24%
Brottsmisstankar där beslut ännu inte fattats	4 625	4 610
varav andel i åklagarbalans	9%	8%
Genomströmningstid (dagar) från anmälan till beslut, medelvärde	90	89

* I avslutade brottsmisstankar ingår beslut av administrativ karaktär, t.ex. brottsmisstankar som skickas åter till polisen eller överförs till annan kammare. Vid beräkning av lagföringsandelen exkluderas dessa beslut.

DIAGRAM 14 Total kostnad per brottsgrupp 2009–2011

Under 2011 avslutades 633 400 brottsmisstankar, vilket är 0,2 procent fler än föregående år. Antalsmässigt har kategorierna övriga brott och övriga narkotikabrott ökat mest. Procentuellt sett har den största ökningen skett i övriga narkotikabrott och sexualbrott.

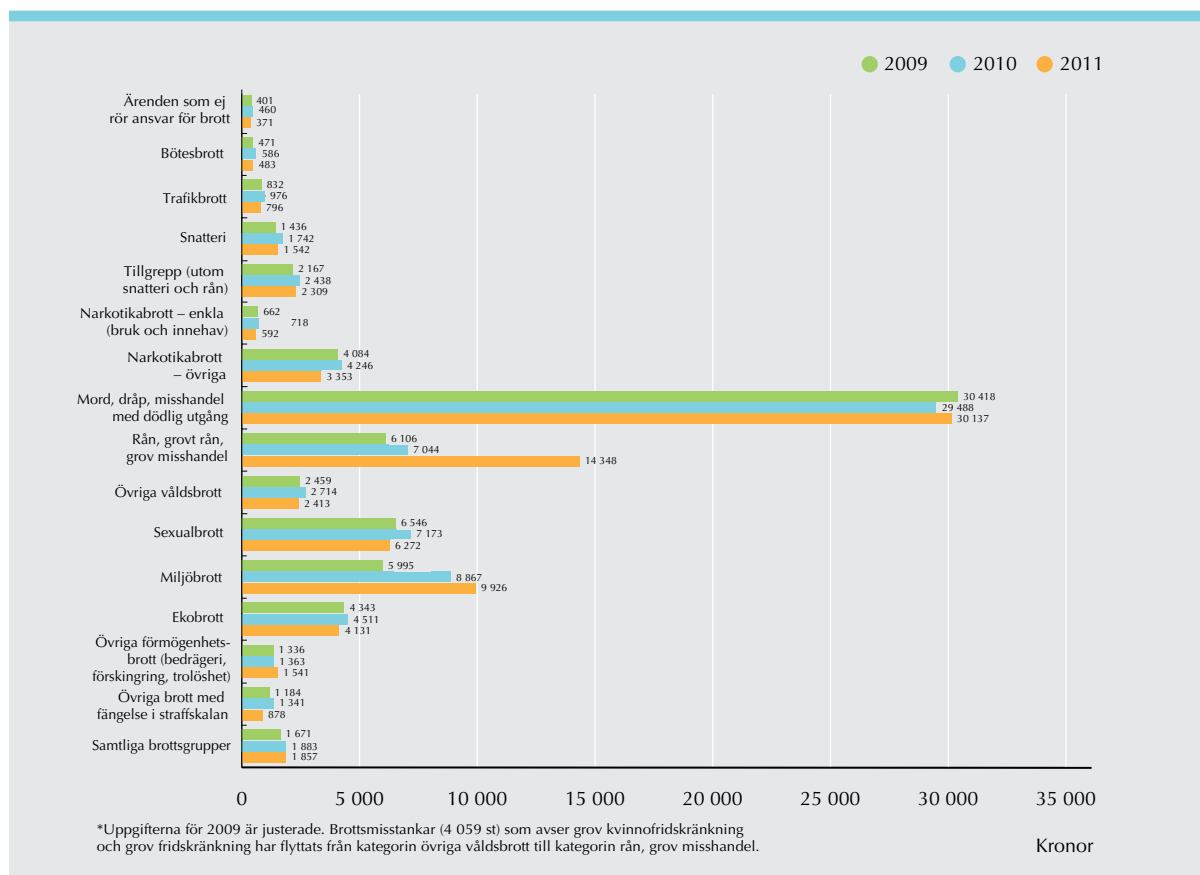
Jämfört med 2009 års mätning kan myndigheten konstatera att det skett en större förändring i tidredovisningen 2011. Under 2010 genomfördes ingen tidredovisning. Förändringen har skett i gruppen rån/grov misshandel där den redovisade nedlagda tiden har mer än fördubblats. Ökningen beror delvis på att antalet grov kvinnofridskränkning och grov fridskränkning har ökat med 16 procent. Brotts av denna karaktär är normalt svårare att utreda, vilket då leder till längre utredningstider.

Av **diagram 14** framgår att handläggningen av våldsbrott (utom sexualbrott och grov misshandel

och dödligt våld) kostade mest, 252 miljoner kronor. Handläggningen av rån/grov misshandel krävde också stora resurser, 207 miljoner kronor, medan bötesbrotten och ärenden som inte rör ansvar för brott kostade minst, 21 respektive 11 miljoner kronor. Den kraftigaste kostnadsökningen har skett i gruppen rån/grov misshandel där handläggningen av brottsmisstankar blivit allt mer tidskrävande.

Den ungefärliga kostnaden för en brottsmisstanke inom en viss brottsgrupp framgår av **diagram 15**. Den genomsnittliga kostnaden för att handlägga en brottsmisstanke var 1 857 kronor under 2011. Motsvarande kostnad 2010 var 1 883 kronor. Det bör dock observeras att det handlar om genomsnittsvärden och att kostnaden kan variera avsevärt för brottsmisstankar inom samma brottsgrupp. Som framgår av diagrammet är det stora skillnader i kostnaderna per brotts-

DIAGRAM 15 Kostnad per brottsmisstanke och brottsgrupp 2009–2011*

misstanke för de olika brottsgrupperna. Kostnaden för att handlägga en brottsmisstanke som rör mycket grovt våld, som mord, dråp och misshandel med dödlig utgång, var 2011 i genomsnitt 51 gånger så hög som för en brottsmisstanke i ett enklare narkotikabrott (bruk och innehav) och 38 gånger så hög som för en brottsmisstanke i ett trafikbrott.

Verksamhetens intäkter kan fördelas på brottsgrupper efter samma princip som för kostnaderna. Detta redovisas dock inte särskilt eftersom intäkterna nästan uteslutande består av anslagsmedel.

Grov organiserad brottslighet

Arbetet mot grov organiserad brottslighet är en central del i arbetet vid framförallt de internationella åklagarkamrarna och specialenheterna men bedrivs inom alla delar av myndigheten.

Resurser

Av myndighetens totala resurser uppskattas nio procent ha använts under 2011 för att bekämpa grov organiserad brottslighet. Kostnaderna beräknas till 96 miljoner kronor.

Myndigheten deltar i Operativa rådet, som har i uppgift att prioritera den nationella operativa inriktningen i enskilda insatser mot grov organiserad brottslighet. De förundersökningar som åklagare har lett efter beslut av Operativa rådet omfattar bland annat grova våldsbrott, grova vapenbrott och grova narkotikabrott och begås ofta av personer i gängmiljö. Åklagares deltagande i insatser beslutade av Operativa rådet uppgick till sju årsarbetskrafter under 2011 jämfört med fyra årsarbetskrafter 2010 (en årsarbetskraft 2009).

Vidtagna åtgärder

Åklagarmyndigheten har deltagit i Samverkansrådet mot grov organiserad brottslighet, i Operativa rådet samt i de åtta regionala underrättelsecentrum som polisen har inrättat. Närvaron av åklagare bedöms ge bättre förutsättningar för bevisvärdering och för att kunna bedöma behovet av internationella insatser. Det ger också möjligheter att på ett tidigt stadium resurssätta insatser samt att spåra och återföra utbyte av brott.

Myndigheten har under året tagit fram rekommendationer om arbetsmetoder med syfte att ge stöd åt åklagarna i arbetet med utredningar inom området. Arbetet har resulterat i två rättspromemorior som kommer att publiceras i början av 2012.

Vid grov organiserad brottslighet är vinstsyftet en avgörande faktor. Myndigheten har under året infört en målstyrningsmodell där återtagande av brottsutbyte följs upp kontinuerligt.

Ytterligare vidtagna åtgärder för att bekämpa den grova organiserade brottsligheten finns beskrivna i avsnitten *Brottsutbytesfrågor* och *Samverkan*.

Brottsutbytesfrågor

I syfte att komma åt drivkrafterna bakom viss brottslighet har Åklagarmyndigheten de senaste åren bedrivit ett omfattande arbete för att kriminellas ekonomiska vinster av brottslig verksamhet ska angripas och återföras. För åklagarnas del sker detta bland annat genom att egendom säkras och reglerna om förverkande tillämpas. Ett förverkande innebär att den dömda förlorar sin rätt till viss egendom eller åläggs en betalningsförpliktelse som helt eller delvis motsvarar den vinst som brottet medfört.

Resultat

Myndigheten har under året genomfört 427 tillgångsutredningar. Under året har 125 framställda kvarstadsyrkanden registrerats och 183 yrkanden om förverkanden har registrerats med belopp på drygt 105 miljoner kronor.

Under 2011 dömdes 31 miljoner kronor ut i företagsbot för miljö- och arbetsmiljöbrott, vilket är högre än föregående år (22 miljoner kronor

2010). Det finns flera orsaker till denna ökning. En är att samtliga domar på miljö- och arbetsmiljöområdet har analyserats under 2010-2011. Med dessa som utgångspunkt har de nationella riktlinjerna för åklagarna utvecklats. Domstolarna har under 2011 i allt högre utsträckning inte bara godtagit riktlinjerna utan har också hänvisat till dessa i sina domskäl. Det har medfört att ärendehanteringens kunnat effektiviseras, bland annat genom att möjligheten att utfärda strafföreläggande med företagsbot väsentligen ökat. Åklagarmyndigheten har också prioriterat bekämpningen av de allvarigare miljö- och arbetsmiljöbrotten, vilket medfört att den sammanlagda boten ökat väsentligt.

Vidtagna åtgärder

Myndigheten har under året gjort en särskild utbildningsinsats med syftet att öka tillämpningen av reglerna om förverkande av utbyte av brott. Sammanlagt har 150 åklagare gått utbildningen. För att öka användningen av företagsbot och få en större enhetlighet har rättspromemorian Företagsbot uppdaterats och tre utbildningsseminarier för åklagare hållits. En uppföljande tillsyn i ämnet kommer att göras under 2012-2013. En promemoria har arbetats fram med syfte att utveckla och förbättra möjligheterna till ett samarbete över nationsgränserna när det gäller att återta brottsutbyte. En tillsyn har genomförts under året för att kartlägga hur frågor om brottsutbyten hanteras av åklagare. I tillsynsrapporten konstateras bland annat att åklagare inte tillämpar reglerna om förverkande av utbyte av brott i den utsträckning som det är möjligt, att åklagare sällan utreder förutsättningarna för ett förverkande och att yrkandena om förverkande enbart omfattar sådan egendom som redan finns i beslag. I rapporten presenteras ett nytt arbetssätt för åklagare och andra förslag på åtgärder för att förbättra handläggningen av brottsutbytesfrågor. Tillsynsrapporten kommer att läggas till grund för åtgärder.

Genom åtgärderna som vidtagits har både åklagarnas medvetenhet om och kunskaper kring frågor om förverkande av utbyte av brott ökat

och för att ytterligare förbättra arbetet på detta område kommer myndigheten under 2012 att bland annat ta fram metodstöd i form av promemorior samt införa en månatlig resultatuppföljning av förverkanden.

Häktningar och restriktioner

Det är domstol som beslutar om en person ska häktas och prövar frågan om dennes kontakter med omvärlden i så fall ska få inskränkas. Åklagaren kan få rättens tillstånd att meddela sådana restriktioner om det finns risk för att den misstänkte undanröjer bevis eller på något annat sätt försvårar brottsutredningen.

Regleringsbrevet anger att åldersgrupperna 15–17 år och 18–21 år ska särredovisas. Detta överensstämmer med rättegångsbalkens regler som indelar straffmyndiga i åldrarna 15 år (straffmyndighetsålder) till och med 17 år, från och med 18 år till och med 20 år samt de som har fyllt 21. Den som har fyllt 21 år är vuxen och särbehandlas inte i påföljdssystemet.

För att kunna redovisa uppgifter om längden på häktningarna och restriktionerna samt åldern på de häktade krävs manuell uppföljning. Uppgifterna har granskats och analyserats.

Av **diagram 16** framgår totalt antal häktade varav antal häktade med restriktioner per åldersgrupp. Under 2011 häktades 10 432 personer av domstol på yrkande av åklagare, varav 122 var ungdomar under 18 år. Av de personer som var häktade hade 7 530 personer restriktioner i någon form under hela eller delar av häktningstiden. Under 2010 var 11 213 häktade varav 7 856 med restriktioner.

Av **diagram 17** framgår antalet dagar personerna har varit häktade per åldersgrupp. I samtliga åldersgrupper är den vanligaste häktningstiden från 21 till 30 dagar.

Av **diagram 18** framgår antalet dagar den häktade haft restriktioner per åldersgrupp. I samtliga åldersgrupper är den vanligaste förekommande restriktionstiden från 21 till 30 dagar. Den tid som de häktade har restriktioner skiljer sig inte nämnvärt åt mellan de olika kamrarna. På de

tre internationella kamrarna är dock restriktionstiderna längre än på de allmänna åklagarkamrarna. De internationella åklagarkamrarna handlägger grov brottslighet och inte sällan krävs åtgärder utomlands genom internationell rättslig hjälp, vilket påverkar häktningstiden och användningen av restriktioner.

Den som är under 18 år får häktas endast då synnerliga skäl föreligger. Den huvudsakliga häktningsskäl för ungdomar under 18 år är risk för att försvåra utredningen, vilket medför att gruppen i högre omfattning har restriktioner än äldre häktade, vilka i något större omfattning häktas på andra grunder. Totalt var 122 häktade (155 år 2010) varav 106 (128 år 2010) med ålagda restriktioner. Tre fjärdedelar av alla häktade ungdomar under 18 år återfinns på storstadskamrarna. Av landets 32 allmänna åklagarkamrar är det åtta stycken som inte har haft någon från 15 till 17 år häktad.

I åldersintervallet från 18 års ålder till och med 20 år var totalt 1 256 häktade (1 327 år 2010) varav 986 (1 025 år 2010) med ålagda restriktioner. Samtliga allmänna åklagarkammare och de inter-

nationella åklagarkammare har haft häktade med restriktioner i detta åldersintervall. Även i detta åldersintervall återfinns ett större antal häktade vid storstadskamrarna jämfört med övriga delar av landet. Vid de internationella åklagarkamrarna har i princip alla häktade varit ålagda restriktioner.

I åldersintervallet från 21 år och äldre var totalt 9 054 häktade (9 731 år 2010) varav 6 439 (6 703 år 2010) med ålagda restriktioner. Även i detta åldersintervall återfinns ett större antal häktade vid storstadskamrarna jämfört med övriga delar av landet.

De restriktioner som använts har innefattat inskränkningar i möjligheten att ta emot besök, elektronisk kommunikation via telefon eller nät, brevväxling samt samsittning eller gemensam vistelse.

Från kamrarnas redovisningar avseende restriktionsanvändningen visas inte några påtagliga skillnader jämfört med 2010. Det är storstadskamrarna som redovisar flest antal häktade samtidigt som de redovisar lägst antal restriktioner i förhållande till antalet häktade. Detta beror på att brottsstrukturen ser annorlunda ut för dessa kammare.

DIAGRAM 16 Totalt antal häktade varav med restriktioner 2011, per åldersgrupp

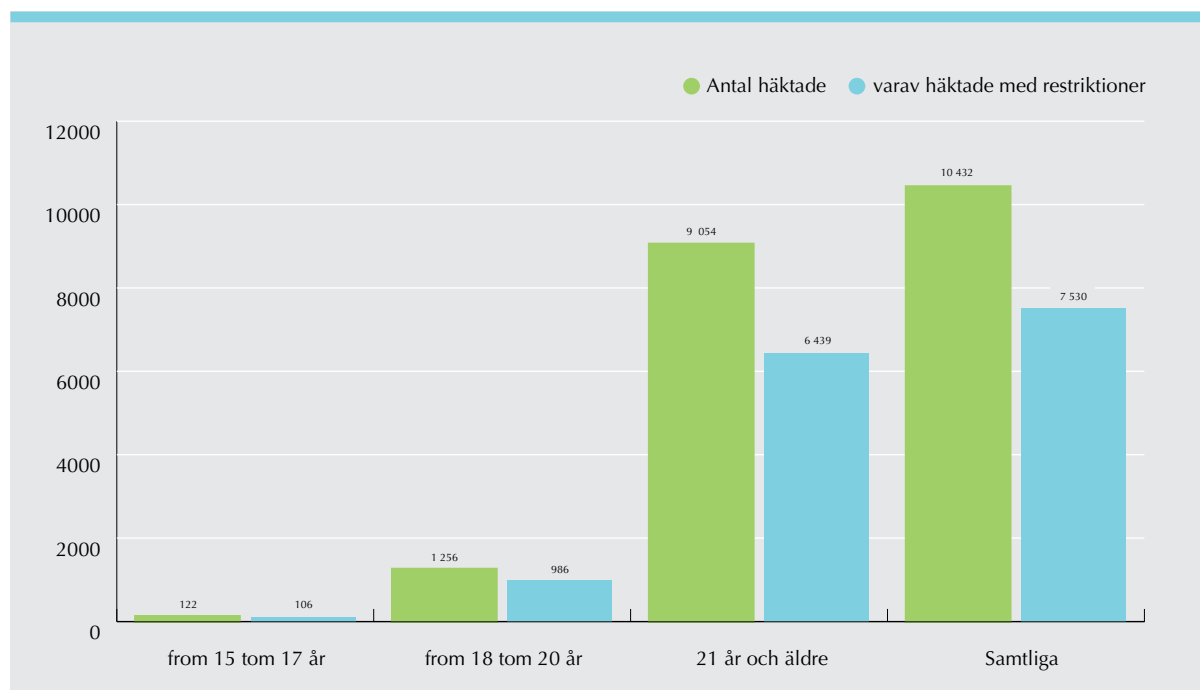

DIAGRAM 17 Antal dagar personerna varit häktade 2011, per åldersgrupp

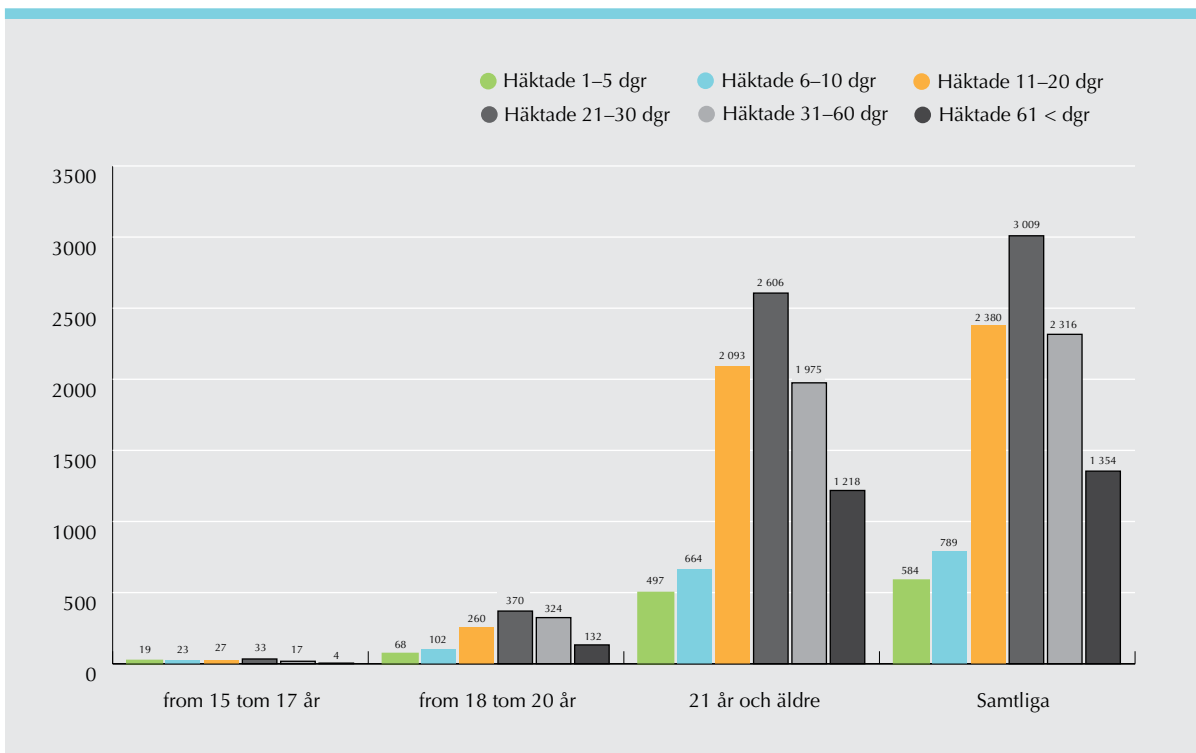
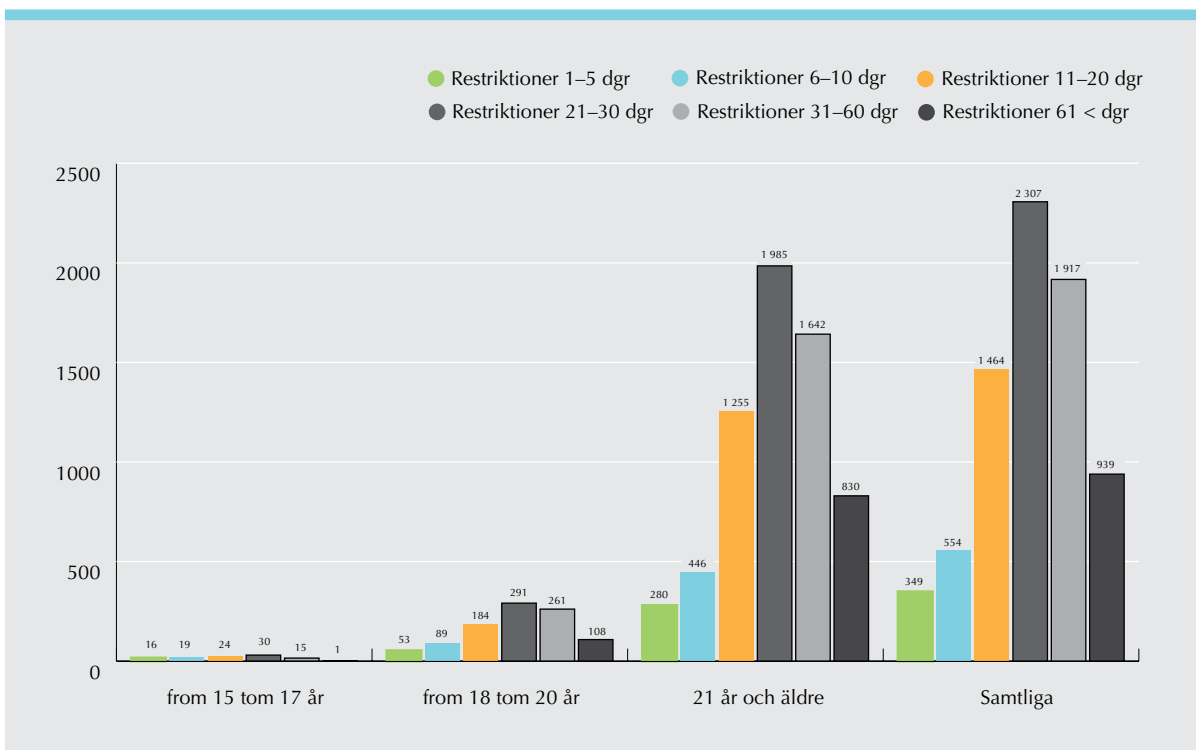

DIAGRAM 18 Antal dagar personerna har varit häktade med restriktioner 2011, per åldersgrupp

Kammare som handlägger förhållandevis många ärenden med misstänkta som saknar adress i Sverige använder relativt sett restriktioner i mindre omfattning än andra kammare.

Om man jämför 2010 års redovisning och årets redovisning går det inte att entydigt peka ut några nya omständigheter som gör att vissa kammare har högre eller lägre frekvens av häktade med restriktioner. Antalet häktade och antalet häktade med restriktioner verkar mer vara styrt av omständigheter som myndigheten inte råder över i någon avgörande omfattning. Vissa kammare som under 2010 låg över riksgenomsnittet när det gällde restriktionsanvändning har 2011 kommit att hamna under genomsnittet, medan motsatsen gäller för andra kammare.

Bemötande av brottsoffer

För myndigheten utgör bemötandefrågor ett naturligt inslag i det löpande arbetet. Vid bemötandet av brottsoffer är det viktigt att förstå offrets individuella behov och möta dem på ett professionellt sätt. Genom sådant bemötande skapas goda förutsättningar för att ge brottsoffren den rättstrygghet de är berättigade till.

För att ge stöd i arbetet med brottsoffer har myndigheten under året arbetat med att ta fram en handbok om bemötande av brottsoffer, där bland annat Advokatsamfundet, Brottsoffermyndigheten och Brottsofferjourernas Riksförbund har deltagit. Handboken kommer att publiceras i början av 2012. Under året har en interaktiv utbildning om bemötande av sexualbrottsoffer tagits fram. Den kommer att finnas tillgänglig på Åklagarmyndighetens intranät under våren 2012 och riktar sig till alla inom myndigheten som kommer i kontakt med brottsoffer.

Samverkan

Nationell samverkan

Ökad samverkan mellan myndigheter väntas leda till ökad effektivitet för samtliga involverade. Riksåklagaren och rikspolischefen beslutade i mars 2011 att inrätta ett centralt samverkansforum och lokala

samverkansforum. I det centrala samverkansforumet träffas företrädare för Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen och Domstolsverket för att ange den strategiska inriktningen av framförallt mängdbrottshanteringen. De lokala samverkansforumen har inrättats för att mängdbrott och andra frågor av gemensamt intresse ska kunna diskuteras i strukturerad form. Åklagarmyndigheten har under året genomfört en rad samverkansåtgärder med till exempel polisen, Tullverket, Kriminalvården och Domstolsverket, både på lokal och på central nivå. Utöver de samverkansåtgärder som beskrivs i avsnittet brottsutredning och processföring har ett antal åtgärder genomförts under året, bland annat i olika projekt tillsammans med polisen och andra organisationer, till exempel barnahusverksamhet. Åklagarmyndigheten har även under året bland annat deltagit i Samverkansrådet för terrorism, i polisens nationella ledningsgrupper samt i polisens regionala operativa ledningsgrupper. Åklagarmyndigheten deltar i arbetet med att utveckla rättsväsendets informationsförsörjning (RIF).

Internationell samverkan

Åklagares samarbete med utländska kollegor i operativa ärenden är ett mer eller mindre dagligt inslag i arbetet, vilket är särskilt markant vid de internationella åklagarkamrarna. Samarbetet sker genom direktkontakter eller med stöd av i första hand det europeiska rättsliga nätverket (EJN) och Eurojust.

Åklagarmyndigheten har genomfört Europeiska unionens rådbeslut om förstärkning av Eurojust, vilket bland annat innebär att det inrättats en nationell samordningsfunktion för Eurojust i Sverige. Genom implementeringen av beslutet har förutsättningar skapats för ett mer effektivt samarbete över gränserna. Antalet ärenden där svenska åklagare utnyttjat Eurojust för effektivare internationellt samarbete har ökat.

Myndigheten har under året upprättat två nya rättspromemorior: en för vägledning för åklagare inför kontakter med Eurojust och Europeiska rättsliga nätverket och en om anvisningar för informationsöverföring till Eurojust.

Ett metodutvecklingsarbete bedrivs ihop med polisen, vilket innebär allt större medverkan vid förhör utomlands. Detta leder till en högre kvalitet i resultatet genom att åklagaren kan kvalitetssäkra utredningen löpande och genom att rättsliga frågor och hinder kan redas ut på plats. Samarbete har skett med Svenska institutet när det gäller människohandel genom att åklagare medverkat vid bland annat besök av andra länders rättsväsenden. Genom detta erfarenhetsutbyte har ett bra kontaktnät skapats och arbetsmetoderna utvecklats.

Myndigheten har även deltagit i internationella konferenser om bland annat korruption, människohandel och hatbrott. Dessutom har myndigheten under året deltagit på världsmötet för riksåklagare. Att delta i konferenserna har bland annat givit ökad kunskap om arbetsmetoder.

Rättsutveckling och rättslig styrning

Vårt mål är att Åklagarmyndigheten ska bidra till rättsutvecklingen och en enhetlig rättstillämpning.

Enligt åklagarförordningen (2004:1265) ska riksåklagaren som högsta åklagare under regeringen verka för lagenlighet, följdriktighet och enhetlighet vid åklagarnas rättstillämpning. Riksåklagaren svarar för att myndigheten meddelar de föreskrifter, allmänna råd och övriga riktlinjer och anvisningar som behövs för att uppnå enhetlighet och följdriktighet vid åklagarnas rättstillämpning.

Måluppfyllelse

Åklagarmyndighetens samlade bedömning är att målet har uppnåtts.

Bedömningen grundar sig på att myndigheten har fortsatt att vidta åtgärder för att utveckla rättstillämpningen och att rättstillämpningen ska bli mer enhetlig. Strävan mot rättsutveckling och en enhetlig rättstillämpning görs inom ramen för överprövningsverksamheten, systematisk rättslig tillsyn, rättsutvecklingen i Högsta domstolen samt riktlinjer, handböcker och promemorior i olika rättsliga frågor. De viktigare åtgärderna på området redovisas i det följande.

Överprövningar och tillsyn

Överprövningsverksamheten har en viktig funktion när det gäller att främja rättssäkerheten och en enhetlig rättstillämpning. Verksamheten sker huvudsakligen vid utvecklingscentrumen.

Under året har 2 400 åklagarbeslut (2 300 år 2010) begärts överprövade och 2 650 har avgjorts (2 500 år 2010). Det innebär att både antalet inkomna och avgjorda beslut har ökat jämfört med föregående år. År 2009 var motsvarande siffror 2 100 respektive 1 750. Ändring av åklagarbeslut har skett i 289 fall, vilket motsvarar elva procent av antalet avgjorda överprövningar och drygt en halv promille av samtliga åklagarbeslut under året. Under 2010 var antalet ändringar 282 (tolv procent) och för 2009 214 (tolv procent).

Ändringsfrekvensen varierar mellan olika typer av brott. Till exempel överprövades 146 beslut om förtal och förolämpning, varav endast fyra innebar ändring av åklagarens beslut. Motsvarande siffror för 2010 var 143 beslut varav två beslut ändrades. År 2009 var det 117 beslut varav ett beslut ändrades. I fall om bedrägeri och förskingring fattades 222 beslut varav 42 (18 procent) ledde till ändring. Motsvarande siffror för 2010 var 185 beslut varav 40 (21 procent) ledde till ändring. År 2009 var det 152 beslut varav 34 (22 procent) ledde till ändring.

Det finns en ytterligare möjlighet till överprövning hos riksåklagaren, men som huvudregel tar riksåklagaren inte upp ärenden till prövning när ett beslut har prövats vid ett utvecklingscentrum eller vid Ekobrottsmyndigheten. Under 2011 inkom 290 ärenden (313 ärenden år 2010) till riksåklagaren med begäran om sådan överprövning. Av dessa togs inga ärenden upp till prövning (två ärenden 2010 varav besluten ändrades i båda fallen). Under år 2009 inkom 219 ärenden och av dessa togs två ärenden upp till prövning varav besluten ändrades i båda fallen.

Tillsynsverksamheten

En tillsynsplan för övrig tillsyn har varit grund för särskilda insatser under året. Två granskningar har genomförts enligt planen:

- Användning av restriktioner i samband med personella tvångsmedel, se avsnitt *Häktningar och restriktioner*.
- Hur frågor om brottsutbyten hanteras av åklagare, se avsnitt *Brottsutbytesfrågor*.

Därutöver har ytterligare ett antal tillsynsaktiviteter genomförts.

Åklagarmyndigheten genomförde under 2010 en tillsynsutredning som gav förslag på hur tillsynsverksamheten bör utformas. Med anledning av detta och ett regeringsuppdrag har myndigheten tagit ställning i dessa frågor i en rapport.

I rapporten slås fast att den rättsliga tillsynen ska bidra till att fel och brister i verksamheten så långt som möjligt förebyggs och att fel i enskilda fall rättas till. Tematisk tillsyn framhålls som en särskilt effektiv metod för att nå målen. Med tematisk tillsyn menas att en rättslig företeelse, till exempel en ärendetyp eller en arbetsmetod, granskas systematiskt vid en eller flera åklagarkammare. Det finns anledning att i större utsträckning göra bredare tematiska tillsyner än hittills. Målsättningen bör också vara att de tematiska tillsynsinsatserna ska öka jämfört med de senaste åren.

En fristående tillsynsfunktion ska inrättas vid riksåklagarens kansli, bland annat för att riksåklagaren ska få en bättre överblick över kvaliteten och enhetligheten inom åklagarväsendet. Planeringen av tillsyns-

verksamheten ska också förbättras för att säkerställa att den inriktas på de mest angelägna områdena.

Resultatet av tillsynsverksamheten ska återföras verksamheten i form av metodstöd, såsom riktlinjer och handböcker. Informationen från tillsynsinsatserna ska spridas inom åklagarväsendet på ett bättre sätt än tidigare och det bör övervägas hur olika åtgärder kan få ett ännu bättre genomslag i den operativa verksamheten.

Föreskrifter och allmänna råd,
riktlinjer samt rättsPM och handböcker

Resultatet från utvecklingsverksamheten redovisas i olika styrande dokument för att underlätta informationsdelning och kunskapsutveckling i verksamheten. Under 2011 har tolv föreskrifter och allmänna råd (ÅFS), fem riktlinjer (ÅMR), elva rättspromemorior (RättsPM) samt tre handböcker publicerats.

Rättsutvecklingen i Högsta domstolen

Riksåklagaren har under 2011 överklagat 16 mål till Högsta domstolen. Det är fler än 2010 och 2009 då 14 respektive fem mål fullföljdes. Antalet överklaganden varierar mellan åren, vilket framför allt beror på begränsningar i vilka mål som är lämpliga att överklaga till Högsta domstolen.

Högsta domstolen har meddelat prövningstillstånd i elva av de mål som riksåklagaren överklagat under året. I två fall har Högsta domstolen avslagit riksåklagarens begäran om prövningstillstånd. I övriga tre fall har Högsta domstolen ännu inte fattat beslut i tillståndsfrågan.

Antalet överklaganden ger dock inte en heltäckande bild av riksåklagarens verksamhet i Högsta domstolen. Den övervägande delen av arbetet upptas av mål där den dömde har överklagat en hovrättsdom och där Högsta domstolen begärt att riksåklagaren ska komma in med en svarsskrivelse. I de flesta fall där riksåklagaren i svarsskrivelsen har ansett att det inte funnits skäl för prövningstillstånd har Högsta domstolen inte heller tagit upp målet till prövning. Under år 2011 har riksåklagaren gett

in 75 svarsskrivelser till Högsta domstolen. Det är fler än 2010 och 2009 då 70 respektive 60 svarsskrivelser gavs in.

En del av riksåklagarens verksamhet i Högsta domstolen avser ärenden om resning i brottmål. Resningsinstitutet är ett extraordinärt rättsmedel och ska aktualiseras endast i undantagsfall. Den rättsliga regleringen ska tillgodose dels intresset av att de inblandade parterna i ett brottmål ska känna trygghet och slippa leva under hotet av att en sak som har prövats av domstol ska kunna tas upp igen, dels intresset av att felaktiga domar ska kunna korrigeras. Generellt sett är ärendena komplicerade. Under året har 38 resningsärenden handlagts. Det är något färre än 2010 och 2009 då 42 respektive 50 resningsärenden handlades.

Några mål i Högsta domstolen under 2011

Narkotikabrott

Högsta domstolen har i fyra domar om narkotikabrott och narkotikasmuggling uttalat sig om brottsrubricering och straffvärdebedömning i sådana mål. Målen gällde preparaten mefedron och MDPV, men Högsta domstolen uttalar sig också om andra typer av narkotika och om de tabeller som har upprättats med utgångspunkt i art och mängd och som ofta används av åklagare och i domstol som hjälpmedel vid straffvärdebedömningen. Högsta domstolen betonar att straffvärdebedömningen i narkotikamål måste bli mer nyanserad och att det är angeläget att andra omständigheter än art och mängd tillmäts större betydelse än vad som ofta har skett vid både grova

brott och brott av normalgraden. Straffvärdet kan alltså bli såväl högre som lägre än vad det blir om bara art och mängd beaktas. Högsta domstolen slår också fast att de straffvärden som framgår av den ofta använda amfetamintabellen är för höga och att en sänkning av dessa värden möjliggör en mer differentierad straffvärdebedömning utan att brottet bedöms som grovt.

Grovt rån

Sedan riksåklagaren överklagat ett mål där två personer dömts för rån har Högsta domstolen funnit att gärningen ska bedömas som grovt rån eftersom gärningsmännen visat synnerlig råhet. En person rånades på gatan av tre personer och tvingades därefter till sitt hem där han hölls frihetsberövad under hotfulla och förnedrande former medan bostaden genomsöktes, varefter han bands och låstes in i en garderob.

Dobbleri – pokerspel

Högsta domstolen har i en dom om ansvar för dobbleri slagit fast att pokerspelet Texas Hold'em i form av kontantspel utgör ett spel vars utgång till väsentlig del beror på slumpen i den mening som avses i dobblerbestämmelsen i 16 kap. 14 § brottsbalken, medan Texas Hold'em när det spelas i turneringsform inte är ett sådant spel. Högsta domstolen tog inte ställning till om de som anordnade de aktuella pokerturningarna i stället kan fällas till ansvar för brott mot lotterilagen.

Mord

Högsta domstolen har prövat ett mål angående mord. Bevisningen i målet utgjordes bland annat av uppgifter som den tilltalade lämnat vid en bevisprovokation som genomförts under förundersökningen. Provokationsåtgärderna bedömdes ha haft hotfulla inslag.

Högsta domstolen finner att bevisprovokationen innehållit ett otillbörligt inslag, men att den hotfulla situation som skapats inte kan anses vara av det allvarigare slaget. Under provokationen lämnade den tilltalade uppgifter om sin egen inblandning i mordet. Uppgifterna bedöms dock

ha ett mycket lågt bevisvärde eftersom de inte lämnades på ett rättssäkert sätt. Den övriga bevisningen i målet räcker emellertid för en fällande dom.

Samtidigt beaktar Högsta domstolen att rätten att inte behöva uttala sig eller lämna uppgifter som är belastande för den enskilde själv, utgör centrala skyddsregler vid en rättegång. Det finns därmed särskilda skäl att döma den tilltalade till ett lägre straff än minimistraffet för mord, tio års fängelse. Högsta domstolen bestämde fängelsestraffets längd till sju år.

Försök till mord

– straffansvar vid självförvållat rus

Högsta domstolen har prövat ett mål om försök till mord. Den tilltalade hade tilldelat två personer knivhugg mot huvudet och övriga kroppen. Han medgav grov misshandel, men förnekade att han haft uppsåt att beröva personerna livet.

Högsta domstolen finner att den tilltalade saknat uppsåt till att beröva personerna livet. Därefter prövar Högsta domstolen om den tilltalade kan dömas för försök till mord genom att tillämpa regeln om självförvållat rus i 1 kap. 2 § brottsbalken. Högsta domstolens tidigare praxis innebär att de vanliga reglerna om kravet på uppsåt inte behövde gälla om den tilltalade begått gärningen under självförvållat rus eller liknande tillstånd. Högsta domstolen finner emellertid det inte längre motiverat att upprätthålla sin tidigare praxis. Uppsåtsbedömningen vid självförvållat rus ska istället ske med tillämpning av vanliga regler. Högsta domstolen dömde den tilltalade för grov misshandel.

Kompetens- försörjning

Vårt mål är att Åklagarmyndigheten ska vara och uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

Åklagarmyndigheten ska vara en attraktiv arbetsgivare. Det är avgörande för myndighetens möjlighet att fullgöra sitt uppdrag att organisationen både lockar till sig och behåller anställda med kvalificerad kompetens. För att lyckas med detta och för att kontinuerligt ha den kompetens som krävs, arbetar myndigheten med insatser inom flera områden. Bland annat satsas på utbildning av medarbetarna, utveckling av rekryteringsarbetet samt en god och trygg arbetsmiljö.

Måluppfyllelse

Åklagarmyndighetens samlade bedömning är att målet har uppnåtts.

Bedömningen grundar sig på att i de senaste medarbetarundersökningarna visas det att Åklagarmyndigheten är en bra arbetsplats och att medarbetarna i stort sett är nöjda. Även i omvärlden uppfattas Åklagarmyndigheten som en attraktiv arbetsplats. I en undersökning som företaget Universum genomförde bland studenter vid juristutbildningen rankades myndigheten under 2011 på tredje plats bland arbetsgivare där studenterna helst vill arbeta efter examen.

Utbildning

Myndighetens utbildningsverksamhet är omfattande och syftar till att organisationen behåller och ökar den samlade kompetensen. Ett antal kvalificerade utbildningar som riktar sig till såväl åklagare som administrativ personal har genomförts.

I stor sett all planerad utbildning har genomförts under året. Antalet utbildningsdagar per åklagare var sju under 2011, jämfört med tio dagar 2010. För administrativ personal genomfördes två utbildningsdagar per anställd (fem dagar 2010). Här ingår också kortare utbildningar som genom-

förts eller köpts in av respektive åklagarkammare – sammanlagt 290 dagar för åklagare och 50 dagar för administrativ personal.

Utbildningar har genomförts inom flera prioriterade områden som ungdomar och brott, bedrägerier och närallgande brott samt övergrepp mot barn. Flera erfarenhetsseminarier har genomförts för att tillgodose de mest erfarna åklagarnas behov av kompetensutveckling.

Vidare har ett chefsprogram genomförts under året där målgruppen har varit cheferna på åklagarkamrarna. Sammanlagt har 51 chefer deltagit.

Under året har också Åklagarmyndighetens kompetensportal på intranätet tagits i drift. Den ger stora möjligheter till moderna och effektiva utbildningsformer genom att befintliga utbildningar kan kompletteras med olika inslag av förberedelseuppgifter, interaktiva utbildningar och videofilmade föreläsningar.

Rekrytering

Under året har en översyn av rekryteringsprocessen av åklagaraspiranter och extra åklagare genomförts. Olika delar i rekryteringsprocessen har reviderats med anledning av översynen och ett av de arbetspsykologiska test som använts har

bytts ut. Bytet av testet har inneburit en snabbare rekryteringsprocess och ett bättre beslutsunderlag. De intervjuguider som används har också reviderats utifrån säkerhetsaspekter.

Åklagarmyndigheten har under året också medverkat vid arbetsmarknadsdagar på alla orter där juristutbildning genomförs.

Arbetsmiljö

Den övergripande inriktningen under 2011 har varit att förbättra det systematiska arbetsmiljöarbetet och integrera det med övriga verksamhetsfrågor. Konkret har detta inneburit att myndighetens riktlinjer för arbetsmiljöarbetet har lagts fast. Vidare har uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet skett. En ny arbetsmiljöpolicy och nya regler och rutiner för alkohol och droger har också tagits fram under året.

En viktig aspekt av arbetsmiljön är medarbetarnas möjligheter att skapa balans mellan arbete och fritid. Arbetet med detta har fortsatt under året. Arbetsbelastningen har varit en återkommande fråga på arbetsplatsträffar. Vid enheter där arbetsbelastningen har varit för hög har bland annat omfördelning av ärenden mellan åklagarkammare skett, liksom omfördelning av personal mellan

TABELL 9 Sammanställning över medarbetarenkät 2009–2011

	2009	2010	2011
Nöjd medarbetarindex (andel positiva svar)	64	68	68
Engagerade i sitt arbete	92%	92%	93%
Rekommenderar gärna Åklagarmyndigheten som arbetsgivare	72%	76%	70%
Allmänheten har förtroende för verksamheten	68%	76%	72%
Nöjd med sin arbetssituation	68%	70%	68%
Hjälp av arbetsledningen med att prioritera arbetsuppgifterna	39%	62%	61%
Bra balans mellan arbete och fritid	44%	54%	58%

kamrarna – allt i syfte att ha en jämn arbetsbelastning mellan myndighetens olika enheter.

En medarbetarundersökning genomfördes under 2011. Svarsfrekvensen var 82 procent och resultatet var ett nöjd medarbetarindex på 68, vilket är oförändrat jämfört med 2010 som framgår av tabell 9.

Säkerhet

Säkerhetsarbetet har även under 2011 varit ett prioriterat område.

Myndigheten har sedan slutet av 2010 ett eget incidentrapporteringssystem. Systemet har underlättat rapporteringen och den samlade bedömningen är att en reell ökning har skett. I huvudsak rör det sig om hot och trakasserier som framförts direkt och indirekt. Över hälften av incidenterna har inträffat på eller riktats mot den ordinarie arbetsplatsen. Drygt en femtedel har inträffat i anslutning till domstolen. Ett mindre antal personsäkerhetsärenden har krävt omfattande åtgärder. Både myndigheten och polisens personskydd har gjort insatser för den enskilde, och i vissa fall även för dennes familj.

Säkerhetsarbetet har inriktats mot att minska riskerna och otryggheten i verksamheten, identifiera möjliga framtida risker, förbättra den administrativa säkerhetsstrukturen samt att skapa ökat förtroende hos de anställda för myndighetens säkerhetsarbete och krishantering.

En andra omgång av personsäkerhetsprogrammet har genomförts. Syftet har varit att öka medarbetarnas säkerhetsmedvetande, minska risken för att de ska bli kartlagda och öka det fysiska skyddet. Programmet har varit mycket uppskattat bland medarbetarna och målen med programmet är i allt väsentligt uppfyllda.

Myndigheten har påbörjat ett arbete med att införa ett ledningssystem för informations säkerhet. De viktigaste komponenterna i det arbetet är att identifiera vilken information som är skyddsvärd och att skapa en klassificeringsmodell för informationssäkerhet med tillhörande hanteringsregler.

Friskvård

Friskvård är en viktig del i arbetet med att skapa en bra arbetsmiljö och förebygga ohälsa. Medarbetarna har möjlighet till en friskvårdstimme per vecka och även en friskvårdspeng som medarbetarna kan använda till aktiviteter de själva väljer.

På varje åklagarkammare finns en friskvårdsansvarig vars uppgift är att genomföra den årliga friskvårdsplan som presenteras för medarbetarna i januari. Under 2011 innebar det bland annat att genomföra en friskvårdsdag för medarbetarna, erbjuda eller informera om en prova på aktivitet samt att samordna en rörelsetävling och en hälsovecka.

DIAGRAM 19 Genomsnittligt antal anställda och årsarbetskrafter 2009–2011

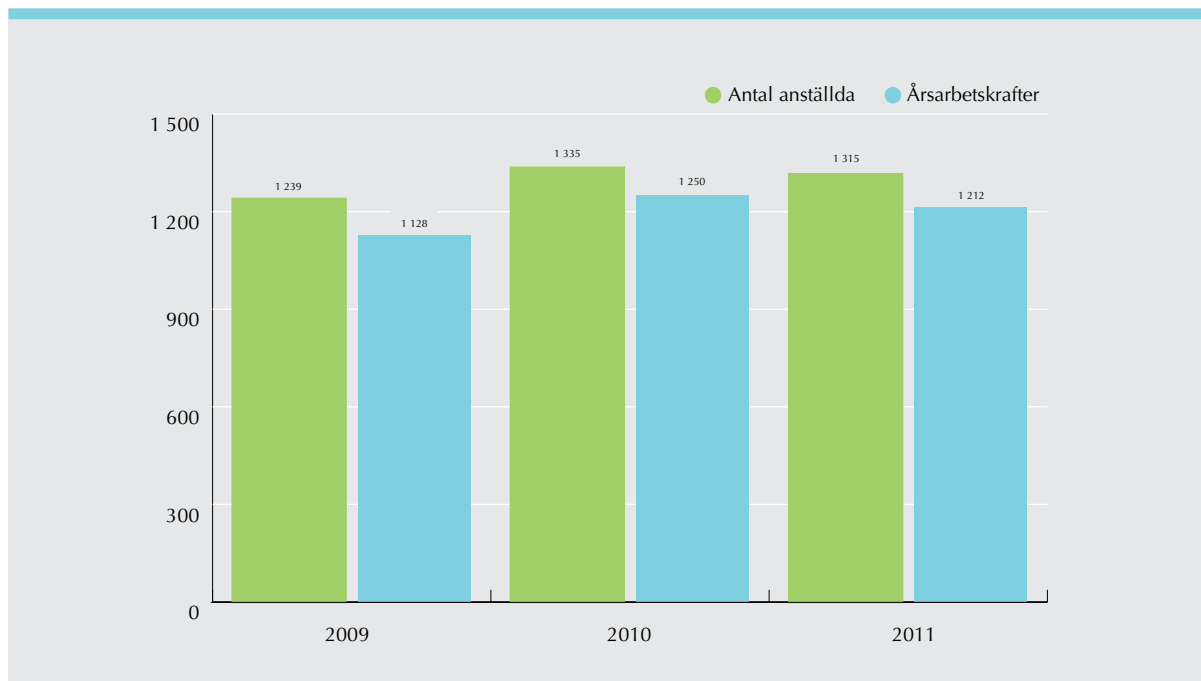
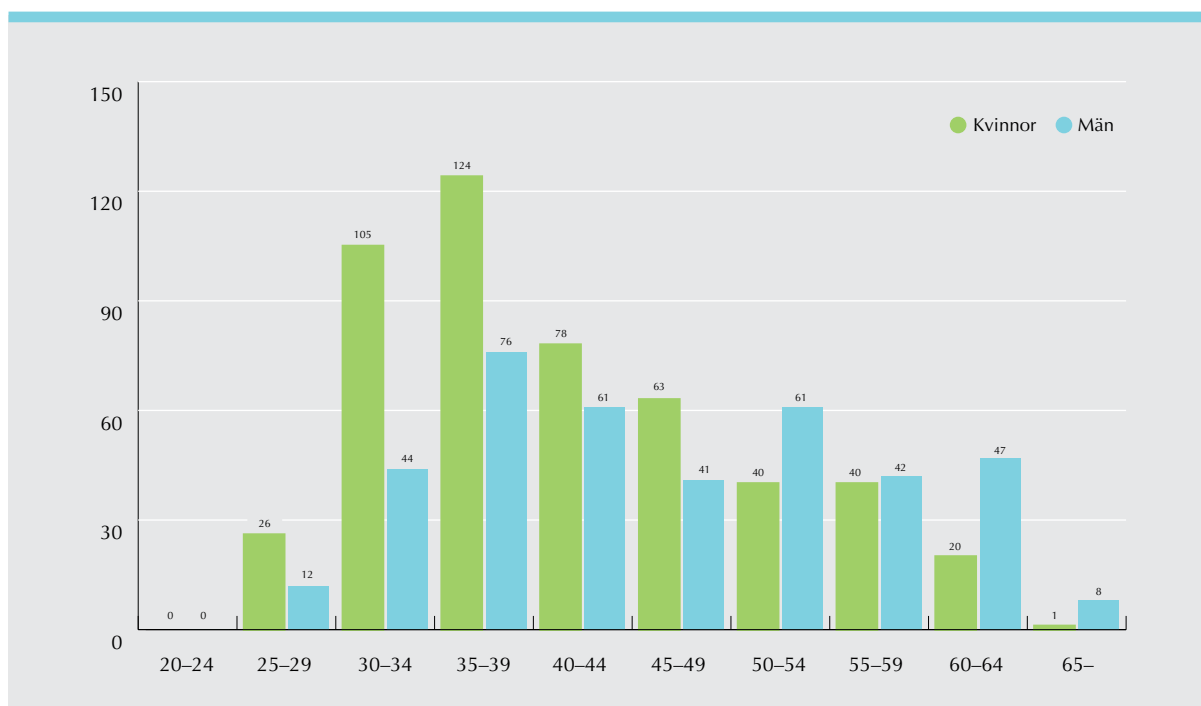

DIAGRAM 20 Ålders- och könsfördelning för åklagare 2011

TABELL 10 Medelålder 2009–2011

	2009	2010	2011
Medelålder (år)			
Administrativ personal	46	46	46
Kvinnor	47	46	47
Män	44	41	42
Åklagare	44	43	44
Kvinnor	42	41	41
Män	47	46	46

Medarbetare

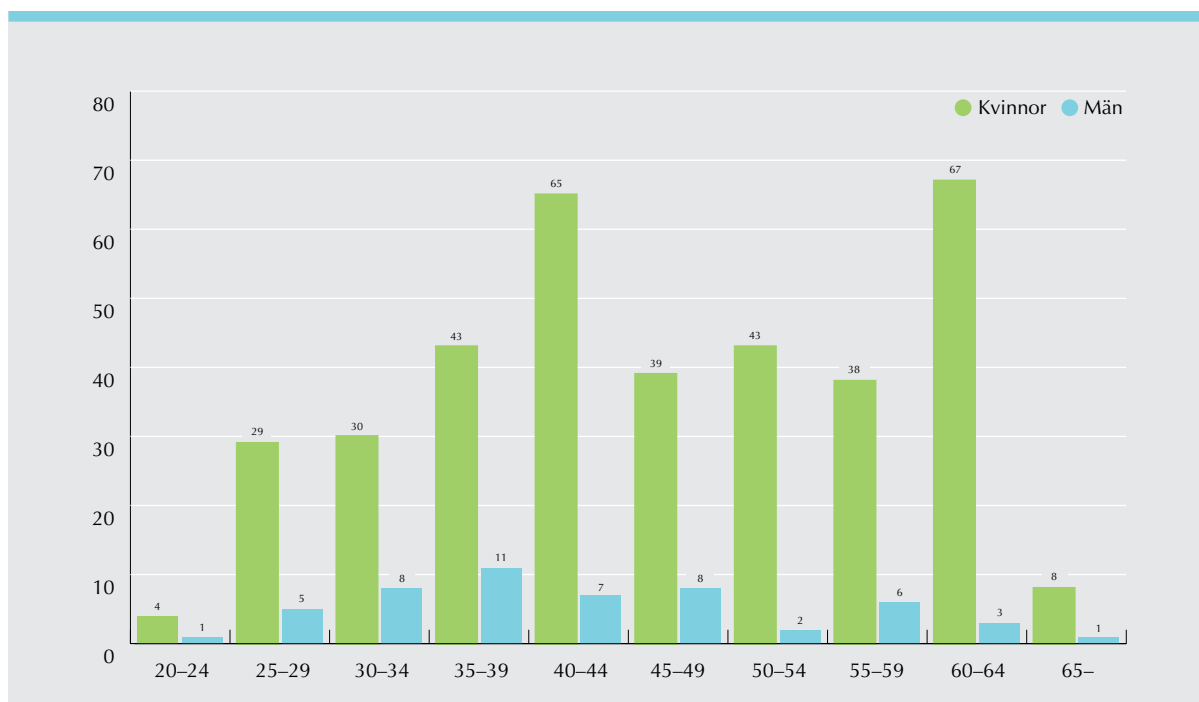
Åklagarmyndigheten hade vid utgången av året 1 311 anställda, varav 892 åklagare och 419 administrativ personal. Vid årets slut fanns 22 åklagaraspiranter vid myndigheten.

Två av tre anställda vid Åklagarmyndigheten är kvinnor. Vid årsskiftet var andelen kvinnor 66 procent, vilket är en liten ökning jämfört med 2010. Andelen kvinnliga åklagare har ökat med

en procentenhet, vilket innebär att fördelningen mellan kvinnliga och manliga åklagare nu är 56 procent respektive 44 procent. Av sammanlagt 166 sökanden till myndighetens åklagaraspirantplatser var 72 procent kvinnor. Liksom tidigare är huvuddelen av den administrativa personalen kvinnor men en liten ökning av manlig administrativ personal har skett.

Av **diagram 20** och **21** framgår ålders- och könsfördelning för åklagare och administrativ personal.

DIAGRAM 21 Ålders- och könsfördelning för administrativ personal 2011

TABELL 11 Total sjukfrånvaro per kön och åldersgrupp (procent av möjlig närvaro) 2009-2011

	2009	2010	2011
Alla anställda	2,5	2,2	2,1
män	1,2	1,1	1,4
kvinnor	3,3	2,9	2,4
yngre än 30 år	2,0	2,7	3,1
mellan 30 och 49 år	2,3	1,8	1,6
50 år och äldre	3,0	3,0	2,8
män yngre än 30 år	0,4	1,0	0,6
män mellan 30 och 49 år	0,9	0,7	1,1
män 50 år och äldre	1,7	1,6	1,9
kvinnor yngre än 30 år	2,5	3,3	3,9
kvinnor mellan 30 och 49 år	3,0	2,3	1,8
kvinnor 50 år och äldre	3,9	4,0	3,4

Sjukfrånvaro

Av tabell 11 framgår total sjukfrånvaro per kön och åldersgrupp. Åklagarmyndighetens sjukfrånvaro var fortsatt låg under 2011. Sjukfrånvaron för alla anställda var 2,1 procent, vilket är något lägre än föregående år. Av den totala sjukfrånvaron är 43 procent frånvaro under en sammanhängande tid om 60 dagar eller mer.

Likabehandling och mångfaldsarbete

Åklagarmyndigheten och arbetstagarorganisationerna tog under 2008 fram en likabehandlingsplan som omfattar både jämställdhets- och mångfaldsarbete. Planen omfattade åren 2009-2011 och den har nu fullföljts. I planen fanns mål om att öka andelen kvinnliga chefer på myndigheten. Andelen kvinnliga chefer har stigit från 38 till 42 procent under treårsperioden. Ett annat mål i planen var att höja kunskapen och

medvetenheten kring likabehandlingsfrågor. Ett sätt att nå målet är att arbetsplatserna årligen ska ha en aktivitet kring likabehandling. Under året har ett flertal åklagarkammare genomfört sådana aktiviteter där exempelvis HBT-frågor, religion, funktionsnedsättning, diskriminering och tolerant bemötande har diskuterats.

Av myndighetens samtliga anställda var 8 procent födda utomlands eller hade föräldrar som båda var utrikes födda. Detta innebar en ökning jämfört med föregående år (7 procent 2010). Att öka andelen åklagare med utländsk bakgrund är ett långsiktigt arbete som myndigheten har begränsade möjligheter att genomföra på egen hand. Det krävs att fler som genomgår jurist- och notarieutbildning har utländsk bakgrund, eftersom dessa utbildningar är en förutsättning för att antas som åklagaraspirant.

A collection of colorful piggy banks on a wooden surface. The piggy banks are in various colors: pink, green, white, red, and orange. They are arranged in a scattered pattern on a dark wood-grain table. A semi-transparent grey box with a circular pattern is overlaid on the top left, containing the text 'Finansiell redovisning'.

Finansiell
redovisning

Resultaträkning

Belopp i tkr	not	2011	2010
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Intäkter av anslag		1 161 677	1 170 584
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	9 633	11 815
Intäkter av bidrag	2	3 543	7 549
Finansiella intäkter	3	1 231	362
Summa verksamhetens intäkter		1 176 084	1 190 310
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Kostnader för personal	4	-962 895	-957 530
Kostnader för lokaler	5	-91 137	-87 634
Övriga driftkostnader	6	-88 351	-109 773
Finansiella kostnader	7	-1 366	-440
Avskrivningar och nedskrivningar		-32 335	-34 933
Summa verksamhetens kostnader		-1 176 084	-1 190 310
Verksamhetsutfall		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

Balansräkning

Belopp i tkr	not	2011-12-31	2010-12-31
Tillgångar			
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Balanserade utgifter för utveckling	8	31 570	34 383
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	9	2 013	1 933
Summa immateriella anläggningstillgångar		33 583	36 316
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10	14 132	12 914
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	11	43 337	46 417
Summa materiella anläggningstillgångar		57 469	59 331
FORDRINGAR			
Kundfordringar		29	291
Fordringar hos andra myndigheter	12	10 000	12 588
Övriga fordringar		28	16
Summa fordringar		10 057	12 895
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Förutbetalda kostnader		26 496	23 832
Upplupna bidragsintäkter		108	114
Summa periodavgränsningsposter	13	26 604	23 946
Avräkning med statsverket	14	12 899	36 448
KASSA OCH BANK			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	15	74 148	63 285
Kassa och bank		27	52
Summa kassa och bank		74 175	63 337
Summa tillgångar		214 787	232 273

Balansräkning

Belopp i tkr	not	2011-12-31	2010-12-31
Kapital och skulder			
MYNDIGHETSKAPITAL			
Statskapital	16	176	76
Balanserad kapitalförändring		0	0
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	0
Summa myndighetskapital		176	76
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	17	8 126	8 192
Övriga avsättningar	18	3 649	1 822
Summa avsättningar		11 775	10 014
SKULDER M.M.			
Lån i Riksgäldskontoret	19	67 982	79 266
Skulder till andra myndigheter		26 411	27 424
Leverantörsskulder		21 614	28 491
Övriga skulder	20	16 821	16 901
Summa skulder m.m.		132 828	152 082
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER			
Upplupna kostnader		64 910	67 629
Oförbrukade bidrag		5 020	2 314
Övriga förutbetalda intäkter		78	158
Summa periodavgränsningsposter	21	70 008	70 101
Summa kapital och skulder		214 787	232 273
Ansvarsförbindelser:		Inga	Inga

Anslagsredovisning

REDOVISNING MOT ANSLAG 2011		Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Belopp i tkr							
Anslag	not 22						
UTGIFTSOMRÅDE 4. RÄTTSVÄSENDET							
1:3 Åklagarmyndigheten							
ap. 1	Ramanslag	2 249	1 184 292	0	1 186 541	1 167 684	18 857
FINANSIELLA VILLKOR							
Anslagskredit		35 529					
Utnyttjad		0					
Låneram		110 000					
Utnyttjad lån Riksgäldskontoret		67 982					
Balanserade utgifter för utveckling		21 315					
Räntekontokredit		118 429					
Maximalt utnyttjad under året		0					
UTGIFTSOMRÅDE 13. INTEGRATION OCH JÄMSTÄLLDHET							
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder							
ap. 14	Ramanslag	2 175	0	-2 175	0	0	0

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper	
Allmänt	
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	
Ändrade redovisningsprinciper	
Avsättning för lokalt aktivt omställningsarbete redovisas 2011 under posten "Övriga avsättningar". I årsredovisningen 2010 har avsättningen tagits upp under posten "Upplupna kostnader". Jämförelsetalen har korrigerats.	
Värdering av fordringar och skulder	
Fordringar är värderade till det belopp som beräknas bli betalt. Skulder är upptagna till nominella belopp.	
Periodavgränsningsposter	
Som periodavgränsningspost bokförs belopp överstigande 50 tkr.	
Värdering av anläggningstillgångar	
Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst ett halvt prisbasbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar.	
Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den ekonomiska livslängden.	
Följande avskrivningstider tillämpas:	
Persondatorer och servrar	3 år
Bärbara PC	Kostnadsförs direkt
Bilar, kontorsmaskiner, systemprogramvaror	5 år
Möbler, telefonväxlar, larmanläggningar, datanät	10 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Anpassas till hyreskontraktets längd eller till förväntad nyttjandeperiod

Noter

Belopp i tkr	2011	2010
NOT 1. INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR		
<i>Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen</i>		
Ekobrottsmyndigheten, utlåning personal	647	750
Ekobrottsmyndigheten, övriga driftkostnader	7 819	9 968
Övriga intäkter av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen	907	681
<i>Övriga intäkter</i>	260	416
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	9 633	11 815
NOT 2. INTÄKTER AV BIDRAG		
Bidrag från myndigheter, EU:s institutioner m.m.	3 543	7 549
Summa intäkter av bidrag	3 543	7 549
NOT 3. FINANSIELLA INTÄKTER		
Ränta på räntekontot hos Riksgäldskontoret	1 196	362
Övriga finansiella intäkter	35	0
Summa finansiella intäkter	1 231	362
NOT 4. KOSTNADER FÖR PERSONAL		
Lönekostnader, exklusive avgifter	613 657	612 050
Övriga personalkostnader	349 238	345 480
Summa kostnader för personal	962 895	957 530
Personalkostnaderna har ökat med 5 miljoner kronor i förhållande till 2010. Avtalsenliga löneökningar innebär en kostnadsökning samtidigt som antalet årsarbetskrafter minskat något. Kostnader för premier till statens avtalsförsäkringar har ökat i förhållande till utbetalad lön. Kostnader för internt anordnad utbildning och andra kompetensutvecklingsåtgärder för personalen har minskat, till största delen beroende på kostnader 2010 i samband med den åklagarstämma som då anordnades för all personal. Kostnaden för semesterlöneskuld har minskat med 4,5 miljoner kronor jämfört med 2010.		
NOT 5. KOSTNADER FÖR LOKALER		
Kostnader för lokaler har ökat med 3,5 miljoner kronor i förhållande till 2010, vilket motsvarar en ökning med 4 procent. Kostnadsökningen beror främst på ökade lokalhyror och andra kostnader till följd av flytt till nya lokaler.		
NOT 6. ÖVRIGA DRIFTKOSTNADER		
Övriga driftkostnader har minskat med 21 miljoner kronor jämfört med 2010. Minskningen avser främst kostnader för IT- och konsulttjänster, reskostnader samt kostnader för inköp av inventarier och kontorsmateriel m.m. Under 2010 genomfördes bland annat satsningar på säkerhet och utveckling av den interna styrningen med högre konsultkostnader som följd. Kostnaderna för resor var under 2010 högre till följd av utökad utbildningsverksamhet och kostnaderna för IT-relaterade tjänster var högre i samband med ett bidragsfinansierat projekt inom ramen för arbetet med rättsväsendets informationsförsörjning. Även bortsett från extraordinära kostnader under 2010 har driftkostnaderna under 2011 minskat.		

Noter fortsättning

Belopp i tkr	2011	2010
NOT 7. FINANSIELLA KOSTNADER		
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	1 366	436
Ränta avseende räntekonto i Riksgäldskontoret	0	0
Övriga räntekostnader	0	4
Summa finansiella kostnader	1 366	440
NOT 8. BALANSERADE UTGIFTER FÖR UTVECKLING		
Tillgångarnas anskaffningsvärde	80 739	78 341
Årets balanserade utgifter för utvecklingsverksamhet	12 302	7 667
Avgående tillgångar (utrangerade tillgångar)	-1 094	-5 269
Årets avskrivningar	-14 022	-13 666
Årets nedskrivningar*	-1 094	-5 269
Ackumulerade avskrivningar (IB)	-46 355	-32 690
Korrigerig av avskrivningar (utrangeringar)	1 094	5 269
Bokfört restvärde	31 570	34 383
* Avser nedskrivning av tidigare aktiverade utgifter i pågående utvecklingsprojekt.		
NOT 9. RÄTTIGHETER OCH ANDRA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Tillgångarnas anskaffningsvärde	18 875	20 039
Tillkommande tillgångar (årets anskaffning)	731	1 491
Avgående tillgångar (utrangerade tillgångar)	0	-2 654
Årets avskrivningar	-650	-433
Ackumulerade avskrivningar (IB)	-16 943	-19 164
Korrigerig av tidigare års avskrivningar (utrangeringar)	0	2 654
Bokfört restvärde	2 013	1 933
NOT 10. FÖRBÄTTRINGSUTGIFTER PÅ ANNANS FASTIGHET		
Tillgångarnas anskaffningsvärde	19 936	14 200
Tillkommande tillgångar (årets anskaffning)	5 149	8 475
Avgående tillgångar (utrangerade tillgångar)	-563	-1 484
Årets avskrivningar	-2 653	-2 212
Ackumulerade avskrivningar (IB)	-8 277	-6 970
Korrigerig av tidigare års avskrivningar (utrangeringar)	540	905
Bokfört restvärde	14 132	12 914

Noter fortsättning

Belopp i tkr	2011	2010
NOT 11. MASKINER, INVENTARIER, INSTALLATIONER, M.M.		
Tillgångarnas anskaffningsvärde	113 536	113 174
Tillkommande tillgångar (årets anskaffning)	11 083	19 518
Avgående tillgångar (sålda, uttrangerade tillgångar)	-7 874	-19 157
Årets avskrivningar	-67 119	-13 371
Akkumulerade avskrivningar (IB)	-13 916	-71 331
Korrigerig av tidigare års avskrivningar (utrangeringar)	7 627	17 584
Bokfört restvärde	43 337	46 417
NOT 12. FORDRINGAR HOS ANDRA MYNDIGHETER		
Mervärdesskattefordran	9 531	10 687
Övriga fordringar hos andra myndigheter	469	1 901
Summa fordringar hos andra myndigheter	10 000	12 588
NOT 13. PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER		
Förutbetalda hyror	22 356	20 520
Upplupna bidragsintäkter	108	114
Övriga förutbetalda kostnader	4 140	3 312
Summa periodavgränsningsposter	26 604	23 946
NOT 14. AVRÄKNING MED STATSVERKET		
<i>Anslag i icke räntebärande flöde</i>		
Ingående balans	935	81
Redovisat mot anslag	0	8 126
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-935	-7 272
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	935
<i>Anslag i räntebärande flöde</i>		
Ingående balans	-2 249	-31 813
Redovisat mot anslag	1 167 684	1 168 046
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 184 292	-1 139 482
Återbetalning av anslagsmedel	0	1 000
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-18 857	-2 249

Noter fortsättning

Belopp i tkr	2011	2010
<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>		
Ingående balans (beloppet omfört från balanserad kapitalförändring, jfr not 15)	37 762	43 820
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-6 006	-6 058
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	31 756	37 762
<i>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken</i>		
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	47	110
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-982	-7 382
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar*	935	7 272
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken	0	0
Utgående balans	12 899	36 448
NOT 15. BEHÅLLNING RÄNTEKONTO I RIKSGÄLDSKONTORET		
Summa behållning på räntekonto (anslagsmedel)	74 148	63 285
Ekonomiska villkor		
Av regeringen beviljad kreditram	118 429	113 948
NOT 16. STATSKAPITAL		
Statskapital utan avkastningskrav IB	76	27
Årets förändring	100	49
Summa statskapital	176	76
NOT 17. AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE		
Avsättning för pensioner		
Ingående avsättning	8 192	8 410
Årets pensionskostnad	3 746	4 208
Årets pensionsutbetalningar	-3 812	-4 426
Summa utgående avsättning för pensioner	8 126	8 192
NOT 18. ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR		
Avsättning för lokalt aktivt omställningsarbete		
Ingående avsättning	1 822	0
Årets avsättning	1 827	1 822
Summa utgående avsättning	3 649	1 822

Noter fortsättning

Belopp i tkr	2011	2010
NOT 19. LÅN I RIKSGÄLDSKONTORET		
Ingående skuld	79 266	83 815
Lån upptagna under året	20 380	27 138
Årets amorteringar	-31 664	-31 687
Summa lån i Riksgäldskontoret	67 982	79 266
Ekonomiska villkor		
Låneram	110 000	115 000
Utnyttjad i Riksgäldskontoret	67 982	79 266
Balanserade utgifter för egenutvecklade it-system som ännu inte finansierats med lån	21 315	13 165
NOT 20. ÖVRIGA SKULDER		
Personalens källskatt	16 821	16 901
Summa övriga skulder	16 821	16 901
NOT 21. PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER		
Upplupna löner	6 119	9 811
Semesterlöneskuld	55 627	55 372
Övriga upplupna kostnader	3 163	2 446
Oförbrukade bidrag från andra myndigheter	5 021	2 314
Övriga förutbetalda intäkter	78	158
Summa periodiseringsposter	70 008	70 101
NOT 22. ANSLAGSREDOVISNING		
Årets tilldelning enligt regleringsbrev:		
<i>Utgiftsområde 4 Rättsväsendet, Anslag 1:3 ap. 1</i>		
Tilldelning enligt regleringsbrev för budgetåret 2011 regeringsbeslut 2010-12-16	1 184 292	1 139 482
Ändring av regleringsbrev	0	-1 000
Summa årets tilldelning enligt regleringsbrev	1 184 292	1 138 482

Ersättningar enligt 7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret samt för dessa personer uppdrag som styrelseledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.		
Uppdrag år 2011 utöver Åklagarmyndigheten anges med kursiv stil.		
Belopp i tkr	2011	2010
LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE HOS ÅKLAGARMYNDIGHETEN		
Anders Perklev	1 206	1 155
Kerstin Skarp	1 111	1 071
<i>Ledamot, Domstolsverkets insynsråd</i>		
<i>Styrelseledamot, Order by Fax AB</i>		
Insynsrådet		
Iain Cameron	5	1
Felipe Estrada	18	3
Christina Forsberg	5	3
Carl-Oskar Bohlin	0	0
Johan Linander	5	3
<i>Ledamot, Rikspolisstyrelsen</i>		
Karin Nacke	5	3
Tomas Nilsson	2	3
Kerstin Haglö	0	0

Sammanställning av väsentliga uppgifter

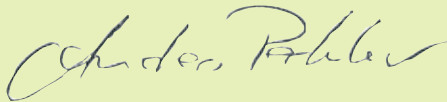
Belopp i tkr	2011	2010	2009	2008	2007
LÅNERAM					
Beviljad i regleringsbrevet	110 000	115 000	114 000	110 000	115 000
Utnyttjad	89 297	79 266	83 815	84 981	105 979
KONTOKREDIT HOS RIKSGÄLDSKONTORET					
Beviljad i regleringsbrevet	118 429	113 948	105 000	91 161	89 705
Maximalt utnyttjad	0	0	2 616	47 162	38 958
RÄNTEKONTO					
Ränteintäkter	1 196	361	323	160	291
Räntekostnader	0	0	0	597	346
INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR					
Budget i regleringsbrevet	0	0	0	0	0
Utfall	9 633	11 815	8 059	10 449	9 896
ANSLAGSKREDIT					
Beviljad i regleringsbrevet	35 529	34 185	31 625	28 788	26 912
Utnyttjad kredit	0	0	0	0	23 092
ANSLAG					
Anslagssparande	18 857	2 249	31 813	17 615	0
MEDELTAL UNDER ÅRET					
Årsarbetskrafter	1 212	1 250	1 128	1 065	1 083
Anställda	1 315	1 335	1 239	1 195	1 20
DRIFTKOSTNAD					
Per årsarbetskraft	943	924	906	898	886
KAPITALFÖRÄNDRING					
Årets kapitalförändring	0	0	0	-2 149	-8 886
Balanserad kapitalförändring	0	0	471	-69 682	-60 795

Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Jag bedömer vidare att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm den 21 februari 2012

Anders Perklev

Riksåklagare

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Box 5553, 114 85 Stockholm

e-post: registrator@aklagare.se, hemsida: www.aklagare.se